

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fl.,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólár petit sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 957.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 191.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, március 8.

Mai számunk főbb közleményei:

- A Társadalomtudományi Társaság megalakulása.
- Tisza szegedi beszéde.
- Az Aradi Munkapárt megalakulása.
- Választási mozgalmak.
- Cienkális pirulák — egy aradi főhadnagynak.
- Rablók a templomban.
- A beszédek napja.
- Kinyomozták Haverda Máriát.
- Tisza István — Arad képviselőjelöltje.
- Tarkaságok.

Arad képviselőjelöltje.

Arad, március 7.

A közel jövő annak büszke öntudatát tartogatja Arad városára, hogy mandátumát a magyar politikai élet legkiválóbb nevével ékesítheti föl. Tisza István gróf az aradi nemzeti munkapárt Szegeden járt tagjai előtt kijelentette, hogy az aradi képviselőjelöltséget hajlandó elfogadni.

Az első percekben, közvetlen hatása alatt állva Tisza István e váratlan kijelentésének, alig tudjuk tiszta képét adni jelentőségének. Nagy jelzőkkel, frázisos körmondatokkal szinte sérteni véljük azt a térfiut, akitől mint puritán politikustól, a tetteknek frázist gyűlölő emberétől semmi sem áll távolabb, mint a nagyhangú, fellengző szölamok. De abban a könnyű helyzetben vagyunk, hogy ma már nincs is szükség az epiteton ornanszokra. Az utóbbi négy esztendő

keserves tanúságai és a közhangulatnak erre következő példátlan megnyilatkozása mindennél kifejezőbb, minden jelzőnél igazabb dicsősége Tisza Istvánnak. Ami néhány hónap és még inkább néhány hét óta a magyar politikai életben történik, ami gyors egymásutánban Budapesten, Nagyváradon, Szegeden — hogy csak a nevezetes állomásokat idézzük — rövid egy-két hét alatt az ország figyelő szeme elé tárult, az még a legelfogultabb embert is meggyőzhette arról: ezt Tisza István tette.

Csak figyelni kell az eseményeket, csak nyílt szemmel kell nézni az egymásután lepergő, osodálatosan változó, de mindig egy irányba tartó eseményeket, csak hallgatni kell az embereket az utcán, a társadalomban, otthonukban és mindjárt előttünk áll Tisza István politikai jelentősége. Voltunk sokan, akik mérlegelni és értékelni tudtuk ezt a jelentőséget akkor is, mikor a csalódásba ringatott, illuzióktól elkábított sokaság félreértette, elítélte Tisza István őszinte, egyenes és határozott politikáját. Voltunk sokan, akik ekkor is tudtuk, hogy el kell érkezni annak az időnek, amely igazolni fogja ezt a politikát. De sem mi, akik meg voltunk győződve arról, hogy be kell következni ezeknek a világosságot hozó eseményeknek, sem maga Tisza István nem hittük, senki sem hihette azt, hogy ezek az idők, ezek az események, olyan bámulatos

gyorsasággal, olyan meggyőző logikával fognak előretörni.

Nem képzelhettük, hogy négy rövid esztendő, a koalíciónak alig négy évi kormányzása igazolni fogja mindazt, amit máskülönben talán hosszú évek keserves tanúságai bizonyítottak volna be a nemzetnek. És hogy ez a négy esztendő mégis elég volt a nézetek gyökeres tisztázására, ez legelősebb demonstrálása annak, hogy maga az elismerésre váró tény: Tisza István egyedül helyes politikájának elfogadása és követése, — ott élt, ott szunnyadt minden komoly ember meggyőződésében.

Mikor ilyen beszédes tények előtt állunk, igazán felmentve érezhetjük magunkat Tisza István személyének bárminő méltatásától. De ugyancsak akkor, amikor maguk az események beszélnek helyettünk, nem szükséges a magyarázása annak sem, hogy mit jelenthet Arad városára nézve az, ha mandátumát Tisza István kezében tudná. Sokféle pártu, sokféle értékű politikus volt már Arad képviselői között. Volt közöttük több olyan, aki tekintélyes szerepet töltött be az országos politikai életben is. Volt közöttük, — bár sajnos, nem nagy számban — aki kerületét nemcsak képviselte, de hathatósan pártfogolta is. De anélkül, hogy ezzel az összehasonlítással bárkinek értékét kisebbiteni akarnók, már most fel kell ismernünk annak a korszakos

A hazugság.

Írta: Szecső Vilmos.

Az én kedves, szeretett öcsém, Molnár János, akkor huszonegy éves volt és foglalkozására nézve újságíró és az igazság harcosa Madarason. Az igazságért való nagy hevülését az apjától, Molnár Barnabástól örökölte. Egyebet aztán nem is örökölt tőle.

Kemény magyar volt az öreg Molnár Barnabás és legfőbb szenvedelme: a kiméletlen és fanatikus igazmondás. De aki igazat mond, annak manapság már nem a fejét verik be, hanem beperlik. Volt is vagy száz pöre az öregnek. Pörre pörrel felelt. Végül az őseitől maradt vagyonszája ráment a perköltségekre. Mikor már nem volt mivel pörölni, elköltözött az öreg ur egy más hazába. Ott bizonyára megkérdezték tőle, hogy az ősei vagyonát, melyet annyi hazugsággal és csalafintasággal szereztek, hogy merészelte Molnár Barnabás az igazságra költöni? És megtudakolhatták tőle azt is, hogy voltaképpen melyiket szerette jobban az öreg ur: az igazságot e, vagy pedig, ami vele jár: a perpatvart?

A fia, Molnár János, ott folytatta, ahol az öreg abbahagyta, csak hogy modern köntösben. Az öreg még a megyegyűléseken csattogtatta az igazság szavát, a fia már tollal küzdött, a Madarasi Híradó hasábjain ontotta gyűlöletét a hazugságok ellen általában, de különösen a helybeli, a madarasi hazugságok ellen.

Hé a fiatalember epés haraggal gyűlölte a

hazugságot, mint a legnagyobb rosszat e gyarló világon. Neki a hazugság minden fajtája gyűlöletes, kárhóztatandó és a legiszonyabb megvetésre méltó dolog volt. Oly fiatal volt! Még nem tudhatta, hogy a hazugság mily nagy dolog. Még nem tudhatta, hogy tán kevesebb ezer genoszság, gyakran nemesség és lelki gyöngédség a ferrása; nem tudhatta, hogy sokszor fegyver, máskor balzsam, gyógyító ír, néha lepel, mely elföldi lágyan a rettenetességeket és hogy tömérdek ember számára — pajzs, mely megvédelmez genoszság, gyűlölet, szemérmertlenség és kíváncsiság ellen, megvéd az élet títka, megvéd a magunk lelke és megvéd maga az igazság ellen.

De mit bánta mindezt Molnár János! Ugy látszott, nincs egyéb vágya, minthogy a tömérdek ellenséget, akit az apja ráhagyott, hatalmas megszaporítsa. Hej, csak úgy porzottak a kis Molnár János vesszejétől ezek a madarasi háta, melyek oly szívesen hajlottak meg minden apró haszon előtt. Ezek az apró hasznok, ezek a csipet panamak nap nap után, hogy ki voltak pellengérezve a Madarasi Híradó hasábjain! S a kicsinyes és bőszi hiúságok rosszmájú hordozói, hogy kicsufolta! Lám, ki hitte volna, hogy ennyi a kapaszkodó Madarason! Ki gondolta volna, hogy az érdekek mily iszonyu szövetségét bogozták itt össze, amely szörnyű hálóba beleful egészen a közjé, tudniillik a madarasi közjé!

Jól folytatta Molnár János. Volt már egy csomó pöre neki is. Csak épen perköltsége

nem volt már hozzá. De mit törődött vele! Egy gyönyörű szempár még jobban tüzelte szent harcában. Mert így nevezte ezt a küzdelmet a János újságja. A gyönyörű szempár tulajdonosa, Felvéghy Margit nem régen lakott Madarason. Alig egy hónapja költöztek át a szomszédos megyéből, a hol az öreg Felvéghy főszolgabíró volt, de az utolsó tisztujtáson kibukott.

A leány nagy hatással volt Molnár Jánosra. Margitnak is megtetszett a fiatal szerkesztő. Már találkozásuk első percében elfogta őket az a különös, édes és reszkető láz, amelyből a nagy szenvedelmek szoktak támadni.

Ez a kezdődő szerelem még acélosabbá, még fanatikusabbá tette Jánost. A rajongás, az édes hevület, mely megkörnyékezte szívét, visszatükröződött írásában, oly tüzzel támadt a madarasi potentátokra, hogy ezek már reszkettek tőle. Tetszeni akart János a leánynak, így rettenthetetlenül, mint az igazság hősi bajnoka.

Margit is tetszeni akart neki és szebbnek, jobbnak, nemesebbnek akart látszani a szemében. A kezdődő szerelem nemes hevülete, fenséges játéka ez. Bajos és nemes cölzatu hazugság. Nem magát adja szerelmesének, nem magát, valaki mást, aki jobb, szebb, gyöngédebb, vagy legalább jobbnak, szebbnek látszik és főleg érdekesebb. Ez a leány is, aki természetlő vidám, játszi elméjű és egy kissé gunyoros volt, — idegen köntőssel ékesítette föl

fellendülésnek előrevető tényét, amelyet Tisza István gróf aradi képviselője erre a városra hozna. Szinte megmérhetetlen, fel sem fogható még ma ennek a szerencsére közeli lehetőségnek óriási jelentősége. Most csak büszkéknak és boldogoknak érezhetjük magunkat, hogy majd tanui lehetünk e korszak megszületésének, most csak éreznünk kell azt a kötelességet, hogy meg kell tennünk mindent, ami ez idők bekövetkezését biztosíthatja. Mert itt igazán nem arról lesz szó, hogy Tisza István szeresse meg magának az aradi mandátumot, hanem arról, hogy Arad városa nyerje meg képviselőjéül Tisza Istvánt.

A Társadalomtudományi Társaság megalakulása.

Pikler Gyula és Somló Bódog Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Két lelkes, értékes és bizonyára emlékezetesnek maradó gyűlés keretében kezdte meg működését vasárnap a Társadalomtudományi Társaság aradi fiókjá. Gyors, de sikeres szervezés után szépszámú és előkelő közönség szegődött a kibontott zászlóhoz és a kulturális mozgalom imponáló lelkesedésével fogott hozzá komoly munkájához. Vasárnap délelőtt volt az alakuló gyűlés, melyen a Társadalomtudományi Társaság központja részéről Pikler Gyula és Somló Bódog egyetemi tanárok, Pásztor Árpád és Zsigány Árpád írók is megjelentek. Délután Pikler és Somló egy-egy magas színvonalú előadással gyönyörködtették a közönséget, megismertetve azt a szociológia alapjaival és feladataival.

Az alakuló közgyűlés.

Százhusznál többen iratkoztak be a Társadalomtudományi Társulat aradi fiókjába, de a vasárnap délelőtt tizenegy óraker tartott ala-

kuló közgyűlésen még ennél is nagyobb számú közönség jelent meg a Központi Szálloda nagytermében.

A közönség üdvözlése után Bácskai Béla dr. beszámolt arról a munkásságról, mely a megalakulást megelőzte. Az aradi talajból belső szükségesség teremtette meg — ugymond — az aradi fiókot. Az aradi fiók összes tagjai a központi társaság tagjai és élvezik mindazon előnyöket, melyet a központi tagok élveznek. Eme támogatás mellett bizalommal néznek a jövő elé.

Ezután a szervező bizottság javaslatára a közgyűlés egyhangulag a következőképp alakította meg tisztikarát:

Elnök: Krenner Vilmos ny. máv. főfelügyelő. **Alnelnök:** Bácskai Béla dr. orvos. **Titkár:** Neumann Miksa dr. ügyvédjelölt. **II. Titkár:** Sárkány Ferenc dr. ügyvédjelölt. **Pénztáros:** Deák János magánhivatalnok.

Választmány: Auszterweil László dr. törvényszéki orvos, Bornstein Sándor m. hivatalnok, Faragó Rezső szövetkezeti titkár, Janou Kornél dr. ügyvéd, Kara Győző tanár, Kepes Márton tanár, Leopold Zsigmond, Lukács Jenő dr. kórházi főorvos, Nesnera Aladár c. főigazgató, Rácz Sándor dr. ügyvéd, Reisinger Ferenc dr. ügyvéd, Sugár Jenő dr. ügyvéd, Suciú János dr. ügyvéd, Szabó Frigyes dr. ügyvéd, Schütz Henrik dr. ügyvéd, Szudy Elemér szerkesztő, Szöllösi Zsigmond dr. ügyvéd, Steinitzer Pál dr. ügyvéd, Telnai János dr. ügyvéd, Vadász Armand dr. ügyvéd.

A közgyűlés Halász Jenő, Keszler József és Vadász Armand dr. tagokat kérte fel arra, hogy Krenner Vilmos elnököt a közgyűlésbe meghívják. Míg a küldöttség tisztében eljár, a titkár felolvasta az alapszabály-tervezetet, melyet változtatás nélkül fogadtak el.

Taps és éljenzés fogadta Krenner Vilmost, mikor a közgyűlési terembe lépett. Elfoglalván helyét, megtartotta székfoglalóját, melynek befejező szavai ezek:

Kulturemberi kötelességünk, hogy természetadta képességeink minden eszközével mi is közreműködünk a társadalomtudomány szolgálatában és elterjesztésében, a szabad vizsgálódás e nemes termékében. Mint munkatársak köszöntjük egymást lelkesen és örömmel a munka küszöbén. Legyen dus gyümölcs az a fán, mely remélem, ki fog hajtani a ma el-

nek szelid, szomorú és odaadó bája — ő csak ezt az alakját ismerte Margitnak, — vonzó varázsszal ébredt föl emlékezetében.

Elment Felvéghyékhez. A leány, — aki János elmaradtán átsírt egy-két éjszakát, — most már visszanyerte nyugalmát. Molnár János meglepődött, nem a regényes, bánatos leánykát találta, hanem egy gunyos kedvű, hideg szemű, kissé fölényes szavú fiatal hölgygyel volt dolga.

Ez a változás még jobban hatott rá. Ugy szeretett volna tetszeni ennek a szép leánynak. Egyszerre észrevette magát, hogy gyermekes és kicsinyes hiú kérdés tolul ajkára. De nem volt ereje, hogy a kérdést elhallgassa:

— Mondja, Margit, hogy tetszett a legutóbbi cikkem? Ugy-e, hatalmas volt?

A válasz megfagyasztotta:

— János, maga azt hiszi, hogy az igazsáért harcol. De maga nem az igazsáért harcol. Maga az igazság harcosának pózáért harcol, kedves János!

...Mikor kiért az utcára Molnár János és ráborult simogatón a vágytámasztó enyhe nyári este, egyszerre mély bánat szakadt a szívébe.

— Már nem olyan, mint volt, — morgogta magában, — már nem olyan, a milyenek akkor mutatta magát. Az akkor buzugság volt. De most már nem hazudik. Már nem szeret, tehát már nem hazudik nekem.

Es legjobban szeretett volna visszamenni és leberelni a leány előtt:

— Ó, Margit, Margit, könyörgök; hazudjék nekem, hazudjék újra!

vetett nemes magból. Ismételten nagyon köszönöm Uraim, hogy a leendő hatalmas sudar szerény kertészének engemet szemeltek ki. De fogyatékos, egyszerű személyemre való tekintettel is nagyon kell kérnem az Önök lelkes, kitartó, bőbes munkáját nekem támasztékul, fiókunk díszéül és virágzása egyedüli feltételéül.

Szünni nem akaró tappsal és éljenzéssel honorálta a közgyűlés elnökének gyönyörű szavait. A tagok hálás köszönetét Bácskai dr. tolmácsolta az elnök előtt, akit egyszersmind biztosított arról, hogy a társaság minden tája buzgó munkatársa lesz és így remélhető, hogy a munka áldásos és sikeres lesz.

Az elnök ezek után üdvözölte a társaság kiváló vendégeit és megköszönte azoknak, hogy megjelenésükkel örökké emlékeztetessé tették az alakuló közgyűlést és kérte, hogy az aradi fiókot támogatásukkal tüntessék ki.

Pikler Gyula néhány lelkes zárószava fejezte be az alakuló közgyűlést.

Pikler és Somló előadásai.

Délután négy óraker újból impozáns közönség gyűlt össze a Központi szálloda nagytermében, hogy meghallgassa Pikler Gyula és Somló Bódog előadásait.

Azzal kezdte előadását Pikler Gyula, hogy gyakorlati oldalról akarja megvilágítani a Társadalomtudományi Társaság alakulásának jelentőségét. Rámutat arra, hogy Széchenyi korszaka óta nem volt oly jelentős átalakulási korszak, mint amilyennek mozgalmában most élünk. Nem lehetnek — ugymond — senkinek érzékei annyira tompák, hogy észre ne vegye ezt. Új dolgokról kezdenek beszélni: szociális kérdésekről, szociálmusról, klerikálmusról és radikálmusról, feminizmusról és antifeminizmusról. Olvasnak egészen új könyveket, alakulnak új pártok, iskolák, egyesületek. Mindenkinek éreznie kell, hogy valami támad itt. Arról van szó, hogy azoknak az ismereteknek megfelelőleg, melyeket azóta szereztünk, azon nagyobb gazdaságnak megfelelőleg, mely azóta keletkezett, a nagyobb termelésnek, iparnak, kereskedelemnek megfelelőleg átalakuljanak intézményeink is, hogy egy nagyobb, mélyebbre ható, produktívabb állami üzem legyen, hogy a földművelés és az erre vonatkozó jog, a földbirtok joga átalakítsa az új termelési módoknak megfelelőleg, hogy az adó- és vámrendszer, hogy a kormányzat egész iránya megfeleljen a termelési érdekeknek, hogy a *kultúra megfeleljen az újabb gondolatoknak és belőle kihasíttassék ami elavult és aminek mindaz az előfeltétele: hogy az emberek nagy tömege újabb jöghoz jusson, hogy a népek nagy tömege jobban befolyjon a törvényhozásba, mint eddig, mert minden haladás mindig ennek segítségével történik. Nem várhatjuk azoktól, a kiknek élete ugys a legjobb, hogy azok érzék az új szükségét, hogy azok birjanak azzal a nyugtalansággal, azzal a lendülettel, mely szükséges az átalakuláshoz. Ezt mindig csak a nagy néptömegek tudják keresztülvinni. Keresztülvisznek olyat, ami nekik jó, de jó az uralkodó felső osztályoknak is, aminthogy a jobbaknak felszabadítása nemcsak nekik volt jó, de jó volt a földesuraknak is, jó volt mindenkinek. Sokkal jobban él a földesur utódja ebben a civilizált országban, mint sártengertől körülvevett országban az ő ősei éltek.*

Pikler ezután a szellemi mozgalmak és a társadalmi átalakulások közti összefüggéseket fejtegette. A filozófusok, szociológusok épügy, mint a politikusok csak a kor szükségleteinek kifejezői és hirdetői, nem pedig önkényesen felkapott jelszók terjesztői. Igazi, állásadó visszhangot csak az a hang kaphat, mely a közszükséglet kifejezője.

Előadását így fejezte be:

— Szeressék ezt az ügyet, tartssanak ki mellette. Talán néha kényelmetlen ez, talán nem olyan, amiért nagyurak megvergetik az ember vállát, hanem inkább olyan, amiért elfordulnak tőlük. De azért lesznek néha óráik, amikor azt fogják mondani: én egy magasabb, jobb fajta ember vagyok és hogyha nem látom mindjárt a hasznát, de dolgoztam az emberiség fejlődésén! Magam is hol volnék ma, ha nem lettek volna régen olyan jó bolondok, akik ezért dolgoztak!

magát, a szerelem álarát tette föl jókedvű ábrázatára és úgy mutatkozott Jánosnak, mint egy méla bura hajló, halk szavú, gyöngéd sóhaju, ábrándos nézésű kis leányzó.

Igaz, hogy tetszett is így Jánosnak nagyon. Gyakran járt hozzájuk. Margit röstele nagy szegénységüket. Ez mondatta vele egy alkalommal Jánosnak:

— Az anyám Sráter-leány. Sráter Pálnak, a gazdag kanonoknak huga. Azt hiszem, végrendeletében ránk fog gondolni az öreg ur.

Egy hét múlva, éppen bérnyelés ideje volt. hire ment, hogy a megvés püspök eljön Madarasra. Kisérteben lesz Sráter Pál kanonok is.

— No, jön Sráter Pál, — szölt János az öreg Felvéghyhez a kaszinóban.

— Bánom is én! Hadd jöjjön!

— De hiszen rokona a főbíró urnak! Ugy tudom, hogy a feleségének bátyja a kanonok!

— Nem tudom, öcsém, hol szedi ezt a badarságot. Csak éppen névrokonságról lehet szó!

... Tehát Margit hazudott. Ez annyira félháberezte Molnár Jánost, az igazság bajnokát Madarasra, hogy mentem kiábrándult a leányból. Valami fájó és szomorú ernyedtséget érzett, egy héttig tollat se vett a kezébe, úgy megutált mindent.

— Hát mindenki hazudik! — kiáltott föl.

— És nincsen, nincsen kivétel!

Feléje sem nézett a leánynak. Néha látta messziről az utcán és elkerülte.

Ez így tartott egy hónapig.

Akkor egyszerre, minden átmenet nélkül, heves vágyódás fogta el Margit iránt. Lényé-

A lelkes, zugó taps után, mely Pikler beszédét követte, Somló Bódog közsvári egyetemi tanár tartott előadást a szociológiáról. A szociológiának, mint tudománynak, fellendülését két körülmény idézte elő. Elsősorban a természettudományok nagy haladása és elterjedése, majd magának a társadalomnak nagymérvű átalakulása. A társadalmi átalakulásokat, jelenségeket kezdték természettudományi szempontból vizsgálni. Voltak, akik mint Spencer és követői, abból indultak ki, hogy a társadalom is organizmus és törvényei is természeti törvények. Mások, mint Marx és a szociálisták, minden társadalmi tüeménynek okát gazdasági jelenségben látták. Ezek az összefoglaló szociológusok, míg a mai társadalomtudomány inkább a részleteket vizsgálja, az egyes társadalmi realitásokat és összefüggéseket kutatja. Előadását, melyet a közönség állandó érdeklődése kísért, így fejezte be:

A szociologia a politikát csak tárgyul használhatja, de nem célja a politika. Csak megállapítja a törvényszerűségeket és megengedi ezek felhasználását. Olyan a szerepe mint minden tudománynak. Olyan a szociologia mint megannyi méces, melyeknek segítségével lezárhatunk az élet küzdelmeinek mélységébe. Akinél van ily méces, aki fényt gyújtott a szociologia mécesének lángjánál, az ideáljait sokkal ontatatosabban és határozottabban fogja elősegíteni, mint az, aki eme ismereteknek nincsen birtokában.

Tisza szegedi beszéde.

Tiltakozás a rágalmak ellen.

Távirati tudósítás.

Arad, március 7.

A nemzeti munkapárt szegedi alakuló gyűlésére Tisza István gróf nagyszámú politikusi kíséretében délelőtt 11 órakor érkezett Szegedre. A pályaudvaron igen nagyszámú polgárság élén Jászay Géza apátplébános és Lázár György polgármester fogadták. Jászay Géza apátplébános üdvözölte Tisza István grófot és a többi vendégeket, mire Tisza István gróf megköszönte a szives fogadtatást. Lelkes éljenzések között hosszú kocsisor kíséretében Gerliczy báró kocsiján ment Tisza gróf a városba. Az utvonalon mindenütt lelkes ovációkban részesítették. A Széchenyi-téren óriási ember-tömeg lelkesen fogadta a kocsisort és néhány szociálista tüntetési kísérletét a rendőrség elfojtotta. Tisza István gróf délben több küldöttséget fogadott, köztük Arad, Hódmezővásárhely, Békésgyula, Nagybecskerek, Makó, Csongrád, Szentes, Szabadka, Orosháza, Temesvár, Nagyvárad küldöttségeit. Délben 1 órakor a Tisza-szállóban 300 terítékű banket volt.

A nemzeti munkapárt megalakulása a Tisza-szálló nagytermében folyt le, amely már délután 4 órakor zsufolásig megtelt. A páholyokban és a karzatokon is szorongásig megtelt minden hely. A Tisza-szálló előtt rendkívül sokan türelmetlenkedtek, hogy nem juthattak a terembe. A teremben lévő emelvényen foglaltak helyet a Budapestről érkezett képviselők és politikusok, a vármegyei és városi vezérférfiak, kik között ott volt Návay Lajos, Tallián Béla, Rósa Izsó dr., Podmaniczky Endre báró, Rosner Ervin báró stb. Tisza István grófot belépésekor percekig tartó taps és viharos éljenzés fogadta.

(Az elnöki megnyitó.)

Rósa Izsó dr. elnök d. u. 4 órakor nyitotta meg a gyűlést, mely továbbra is öt bizta meg az elnökléssel. Rósa dr. elmondta, hogy a szabadelvűpárt, öt évvel ezelőtt jóhiszeműleg elvonult és átengedte a teret azoknak, a kik jobbat, a nemzetre üdvösebbet ígértek, de meg nem valósítottak. (Ugy van!) Az ország válságba jutott és a hatalomért mindent feláldoztak. Az ország tekintélye kifelé leromlott, az

ipart és a kereskedelmet megbénították, a felekezeti békét megbontották, az állami hivatalokat kortestanyákká alakították. Ezt megunt a nemzet és ezért alakult meg a nemzeti munkapárt, (Eljenzés.) hogy újjáélessze a nemzetet és azért jött el közénk Tisza István gróf, (Lelkes éljenzés és taps.) hogy kifejtse elveinket. (Eljenzés.)

(Tisza István beszéde.)

Tisza István grófot, a mikor szólásra emelkedett, ismét lelkes éljenzés és zugó taps fogadta. Csak 10 perc után tudott szóhoz jutni és a következőket mondta:

— T. Uraim! Még négy éve sines, hogy a koalíció kebeléből alakult kormány az ország kormányzatát a kezébe vette. Ez az idő végtelenül gazdag volt eseményekben, tapasztalatokban és tanulságokban. Ha nem akarjuk, hogy ezen tanulságok elveszenek a nemzetre nézve, ha nem akarjuk, hogy ugyanazon hibákba essék a nemzet, akkor kell, hogy bizonyos pontig bonckés alá vegyük az eseményeket. Hazafiúi kötelesség ez, amelyre bizonyára nem személyes ellenszenv, vagy pártszenvédély indítja a magyar embert.

A koalíció kormánya saját belső ellenségeinek támadásai alatt hullott szét. Megrágtta azt a gyűlölködés, a személyes ellentétek mérges anyaga. A koalíció vezetését kezükbe vett kiváló férfiak uralomrajutásuk első pillanatától kezdve a végleges megoldáson fáradoztak. Hogy ez nem sikerülhetett, kizárólag annak tulajdonítható, hogy magának a koalíciónak egy része, a koalíció legnagyobb pártjának egy csoportja az időközben előtérbe toluó bank-kérdést használta fel a koalíciós kormány fáradozásainak lehetetlenné tételére. Kielezték, mint egyedül fontos és megoldásra váró kérdést, a bank-kérdést. Ezenfelül a hajánál fogva előrántották a második kérdést, a választó-jognak egy olyan, minden nemzeti szempontot tekinteten kívül hagyó radikális megoldását, amelyre hazafiasan gondolkodó magyar ember nem kapható. (Igaz! Ugy van!) Sohasem szoktam zsákban macskát árulni. Bármennyire sajnálom is, sohasem fogok az elől a kérdés elől kitérni, hogy a választójog részleteire nézve magában a nemzeti munkapártban magam és a miniszterelnök ur s pártunk sok tagja között vannak ellentétek, melyeket remélem sikerülni fog kölcsönösen, komoly szándékkal annak idején elhárítani. Azonban azt merem állítani, hogy a miniszterelnök ur álláspontja az enyémhez hasonlíthatatlanul közelebb áll, mint ahhoz az állásponthoz, amelyet Justh-csoport képvisel.

Köztünk lehetnek eltérések a választójog reformja kérdésében, de abban egyetértünk, hogy megtaláljuk azokat a garanciákat, amelyek a magyar nemzeti jelleg és szupremácia biztosítása céljából szükségesek. A mai zürzavaros állapotban örömmel kell konstatálnunk azt, hogy a különböző pártállású politikusok józan és bölcs belátást tanúsítanak, csak a Justh-párt részéről találkozunk zavaró hangokkal. Ők a gyűlölködés és a rágalmazás fegyvereit használják. En ezekkel a fegyverekkel nem harcolok és ezekre a támadásokra nem válaszolok. (Eljenzés.) A 67-es alapot támadják és nem gondolják meg, hogy rég letértek már a 48-as alapról. A 48-as alapot emlegetik akkor, amidőn a bank-közösségről és a bank felállításáról beszélnek, holott ez egyáltalában nem függ össze a közjogi alappal, mert ahogy egy 48-as lehet a bankközösség mellett, éppoly lehet egy 67-es a külön bank álláspontján. (Eljenzés.) Nézzünk a szemébe tehát a gazdasági függetlenség kérdésének. Olyan gazdasági politikát kell követnünk,

amely érdekeinknek a legjobban megfelel, amely bennünket gazdagabbá és erősebbé tesz. Senkisésem akarja kétségbevonni a magyar nemzetnek a külön bankhoz való jogát. Csak arról van szó, hogy ez jelenlegi viszonyaink között a nemzet érdekeit szolgálja-e vagy sem. Nem habozom kijelenteni, hogy én nagyhatalmi és dicsasztikus szempontokból a bank-szabadságot fenntartása mellett vagyok. És ha a külön bank előnyéről meg volnék győződve, én volnék az első, aki uramat és királyomat ebben az irányban befolyásolnám. A külön-bank megrenditené külföldi hitelünket és drága kamatlábat idézne elő, amely a legnagyobb megrázkódtatásnak tenné ki gazdasági életünket. Láttuk, hogy 1907 ben csak az osztrák-magyar bank jó hírneve mentett meg bennünket a gazdasági csódtól.

Mi tehát nem hirdetjük a lemondás politikáját, ahogy azt nekünk tulajdonítani akarják, hanem igyekszünk a bankszabadságot tisztességes feltételek mellett meghosszabbítani. Ha azonban az érdekeinknek megfelelő feltételeket keresztülvinni nem tudjuk, habozás nélkül a külön jegybank álláspontjára lépünk. (Helyeslés.)

Itt van a katonai kérdések komplexuma. A 67-es kiegyezés a hadsereg szolgálati, vezényleti és vezérleti kérdéseit a felségjogok közé iktatta. A koalíció férfiai lemondtak ennek a kérdésnek belygatásáról. Nagyhatalmi állásunkat annál is inkább meg kell őriznünk, mert a közelmúlt külpolitikai surlódásai még mindig nem multak el, sőt erősen fenyegetnek. Nem szabad a külföldnek tudomást szereznie arról, hogy belvillongások vannak az országban. Ezért kell a harmónia a király és a nemzet közt és nem szabad a katonai kérdésekért a békés összhangot a koronás király és a magyar nemzet között megbolygatni.

Kérdem én, ki követi a lemondás politikáját? Az-e, aki fel akarja rázni a nemzetet a tespedés és az álmok politikájából, aki a lükettő életbe akarja vezetni ezt a szerencsétlen, agyongyötört nemzetet? A mi politikánk az előretörés politikája, amely számot vet létező viszonyainkkal, számot vet a nemzet létező erőivel, megtakarítja a magyar nemzet anyagi és szellemi erejének minden parányát, amelyre szükség van a komoly nemzeti harcokban. Ez uraim, az ideális politika, a magasrátörő politika, a magyar nemzethez méltó nemzeti politika. Ennek a támogatására kérem fel önöket. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

(A pártalakulás.)

Rósa Izsó dr. elnök szólalt fel ezután és kijelentette, hogy Tisza István gróf esemény-számba menő beszéde után a nemzeti munkapárt elveit teljesen magunkénak vallhatjuk. Köszönöm — ugyemond — a polgárság ezreinek megjelenését és fogadást tehetek, hogy a nemzeti munkapárt zászlaját teljes odaadással fogjuk szolgálni. (Eljenzés.)

Ezután az ujonnan megalakult párt elnöke Kállay Albertet és Jászay Gézát, ügyvezető alelnökké Rósa Izsó drt. választották meg, majd a teljes tisztikart alakították meg, mire Rósa Izsó dr. a nemzeti munkapárt szegedi szervezetét megalakítottnak nyilvánította. Szarvady Lajos dr. indítványozta, hogy Tisza István grófnak a közgyűlés mondjon jegyzőkönyvi köszönetet és Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök, valamint a kormány többi tagjainak fejezze ki a szegedi munkapárt teljes bizalmát. (Hosszantartó éljenzés.)

(Az elfojtott tüntetés.)

Rósa Izsó dr. elnök ez értelemben mondta ki a határozatot és a nagygyűlést berekesztette. A polgárság Tisza István gróf életével hagyta el lassan a termet. Az után a szociáldemokraták kis csoportja tüntetést akart rendezni, de ebben a polgárság, valamint a

rendőrség megakadályozták. Este 10 órakor a Kass-vigadó termeiben Tisza István gróf tiszteletére 300 terítékű banket volt, a melyen számos felköszöntő hangzott el.

A beszédek napja.

Fejérváry távirata a Tisza—Feilitzsch-afférről.

Távirati tudósítás.

Arad, március 7.

A politikai beszédek napja volt a vasárnapi. Tisza István gróf Szegeden, Kossuth Ferenc Cegléden, Justh Gyula pedig Kisvárdán és Debrecenben tartott beszédet.

A mai napnak rendkívül érdekes eseménye: Fejérváry Géza báró bécsi távirata, amelyet cáfolatul küldött arra a hirre, mintha ő panaszkodni ment volna a királyhoz — Tisza ellen.

Mai hireink ezek:

A miniszterelnök a Tisza—Feilitzsch-afférről.

Bécsből jelentik: Zichy János gróf kultuszminiszter ma délelőtt tette le a hivatalos esküt a király kezébe. Az eskütételnél Héderváry miniszterelnök és Csekolics Endre gróf asszisztáltak.

Az eskütétel után egy hírlapíró beszélgetést folytatott Khuen-Héderváry gróf miniszterelnökkel:

— Tud arról excellenciád, — kérdezte a hírlapíró — hogy Fejérváry báró ma este Bécsbe érkezik?

— Nem tudok róla semmit. Hivatalosan nincs erről tudomásom.

— Arról sem tud kegyelmes uram, hogy Fejérváry a Feilitzsch-ügyben utazik Bécsbe?

— Őszintén megvallva, a Feilitzsch ügyben nincs sommi külön álláspontom. Azt hiszem egyébként, nem történt más, csak sajnálatos félreértés. Feilitzsch kérte azon barátjait, kik tagjai a pártnak, hogy ajánlják. Azok megígérték ezt, de Tisza közölte velük, hogy a belépést nem tartja időszerűnek. Feilitzsch barátai ezt levélben közölték a báróval, aki, — miután a levelet kellő időben nem kapta meg — felment a társaskörbe, ahol Tisza — szerintem kissé éles hangon — de a levél értelmében szólt neki. Csak annak örülök, hogy engem nem vontak bele az ügybe, a magam részéről pedig nem tartottam szükségesnek beleavatkozni a sajnálatos félreértés dolgába.

— Nem gondolja excellenciád, hogy Fejérváry báró audienciája ezzel az ügygel van kapcsolatban?

— Nem tudom, de nem hiszem, hogy az audiencia összefügg ezzel az ügygel. Tegnapelőtt a Hungáriában együtt vacsoráztam Fejérváryval. Éjfélig beszélgettünk a legbarátságosabban, de nem vettem észre, hogy a báró különös fontosságot tulajdonítana a dolognak, mert akkor bizonyára szólt volna nekem, mint miniszterelnöknek.

A hírlapíró ezután azt kérdezte a miniszterelnöktől, betöltik-e a még üres miniszteri tárcákat.

— Egyelőre nem sürgős a dolog — mondotta Héderváry. — Horvát miniszterre van csak szükség, míg Horvátországban teljes béke nem lesz. A Felső személye körüli miniszteri tárcá betöltése, beláthatja, nem oly sürgős. Különbben se tudnánk most reá alkalmas személyt. Az államtitkári állásokat se töltjük még be, csupán a kultuszminiszteri államtitkár személyére nézve tanácskoztunk, ennek tudniillik

protestáns hitűnek kell lenni. De döntés még ebben az irányban sem történt.

Fejérváry báró távirata.

Az éj folyamán Fejérváry Géza báró, Bécsből a következő táviratot küldte a Pester Lloyd szerkesztőségének:

Ma délután Bécsbe utazva, a vonaton egy újságot vettem, amelyben egész rémregényt olvastam azokról a dolgokról, amiket én végzendő leszek bécsi tartózkodásom alatt. Nem szoktam holmi koalíciós szagu újságállításokkal foglalkozni, de ezuttal kivételesen kijelentem, hogy az állítólagos tervből egy betű se igaz. Én nem kértem legfelsőbb kihallgatást, nincs is szándékomban kérni. Annak semmi értelme és jogosultsága se lenne, ha én apró napi eseményekkel ő felségének amugy is zaklatott nyugalmát megzavarnám. Igaza van annak az újságnak abban a megjegyzésében, hogy közel állok 80 ik évemhez. Legyenek azonban a koalíciós sajtó hirhedt levágjai és a koholt hír terjesztője nyugodtak, hogy én isten segélyével még mindig eléggé férfi vagyok és mindig elég erő lakik bennem, hogy magamért helyt álljak ha szükséges, bárhonnét eredő kellemetlenkedéssel szemben.

Fejérváry Géza báró.

Kossuth Ferenc zászlóbontása.

— A ceglédi beszámoló. —

Vasárnap délelőtt bontott zászlót Cegléden Kossuth Ferenc, volt kereskedelemügyi miniszter. Kossuth Ferenc Apponyi Albert gróf és sok képviselő társaságában a vasárnap reggeli gyorsvonattal érkezett Ceglédre. Ugyanez a vonat vitte a nemzeti munkapárt tagjait, akik Tisza István gróf beszédének meghallgatására Szegedre igyekeztek. Cegléden hatalmas néptömeg fogadta az érkező vezért és kíséretét, azután zeneszó mellett, kocsikon vonultak a fellobogózott főutcán végig a városháza elé. Az emelvényen megjelenő Kossuthot hatalmas éljenzéssel üdvözölte a nagyszámban összegyűlt ceglédi polgárság.

Elsőnek Gombos Lajos dr. polgármester beszélt s felkérte Kossuthot beszámoló beszédének elmondására.

Kossuth Ferenc azzal kezdte, hogy nem beszámolni jött Ceglédre, hanem zászlót bontani. Édes atyja, Kossuth Lajos is itt talált a szabadságharc idején először menedékre, ő is ide jött először, amikor harcot hirdet a régi rend feltámadása ellen. Foglalkozott ezután a kormány lemondásával, amit az idézett elő, hogy a negyvennyolcas miniszterek a hatvanhetesekkel nem értettek egyet.

— A párt — folytatta ezután Kossuth — amely tölem elszakadt, idegesen követelte a kormány elhatározását. Ridegen leszegette az 1911. január elseji terminust a bankkérdésben s ezt akkor is követelte, mikor lehetetlen volta nyilvánvaló lett. Én nem hirdetem az önálló bank határidőre való felállítását, mert ösmerem az akadályokat. Leszavaztak. Ennek viseltem a következményét. Most egy kisebb párt élen harcolok, de ez a párt tömör és erős.

Kossuth kijelentette, hogy az általános választói jog bent van programjában, de jelző nélkül, mert a magyar intelligencia szupremáciáját feltétlenül meg kell őrizni. Az önálló vámtérület szintén sarklatos programponja pártjának. Beszédét így fejezte be:

— Mi a nemzeti ügy hűségesei harcosai vagyunk s a zászlót nem engedjük kicsikarni kezünkől.

Kossuth ceglédi beszédét kínos incidens zavarta meg. Mikor Kossuth azt akarta kifejezni, hogy miért nem követte a Justh-pártot a bankterminusnak 1911. január elsejére való követelésében, a tömegből számosan kiáltottak feléje:

— Éljen Justh Gyula, éljen az önálló bank!

Kossuth hívei tanácstalanul tekintettek maguk elé, de nem mertek tiltakozni a közbekiáltások ellen. A váratlan közbekiáltás Kossuthot is meglepte és néhány pillanatig megakadt beszédjében.

Beszéde után Apponyi Albert lépett a szószékre.

Azzal kezdte, hogy a függetlenségi párt tulajdonképpen a régi szabadelvű korszak megújodása ellen folytatja a harcot. A kormány egész erejét egy férfi képviseli, akit ő egyénileg tisztel, de akinek politikáját az országra károsnak tartja. Ez a férfi Tisza István gróf. Ma épen olyan, mint volt régen. Nagyvárad beszédében azzal védolta meg a lelépett kormányt, hogy milliókat költött el meddő módon. Ezt a vádat visszautasítja. Az ő népnevelési programját Tisza kisebbítette. Erveket nem tudott felhozni. Gyalázta a koalíció nemzetiségi politikáját. Erre csak az a megjegyzése, hogy amikor Tisza a saját nemzetiségi politikáját fejtegette, Goldis László nyilvánosan köszönetét fejezte ki. Eánél lesújtóbb kritikát nem mondhat.

Ezután Barabás Béla buzdította a gyűlés közönségét, hogy a függetlenségi eszmék mellett tántoríthatatlanul kitartson. Ez a zászló arra való, hogy magasan lobogtassuk, nem pedig arra, hogy annak nyelével egymást üssük. Fel magásra ezt a zászlót és előre a küzdelemre! Barabás gyűjtőerejű, tartalmas beszéde nagy hatást tett a hallgatóságra.

Még Nagy Emil és végül Papp Zoltán mondott néhány szót, amivel a népgyűlés Kossuth Ferenc éljenzése közben a legnagyobb rendben szétoszlott.

A gyűlés után Kossuth Ferenc a képviselőkkel a Polgári körbe ment, ahol banket volt.

Justh Gyula utja.

A függetlenségi és 48-as párt elnöke, Justh Gyula, Buza, Uray, Kállay, Fekete és Máthé képviselők társaságában vasárnap Kisvárdán volt, ahol óriási tömeg várta. Okolicsányi Dzsóz főszolgabíró üdvözölte Justhot és Vay Gábor volt főispánt. Lovasbandérium kísérte a vendégeket a pályaudvarról. A Flórián-téren tartott népgyűlésen Justh Gyula vázolta a pártszakadás okát s ama elvi ellentéteket, amelyek az egyesülést teljesen lehetetlenné teszik. A párt a demokratikus Magyarországért küzd, míg az ingadozók az egységes tábor erejét csak gyengítik. A népgyűlés újból jelölte Hrabovszky Guidót.

Délben Justh Debrecenbe utazott, ahol Bakonyi Samu fogadta ezekre menő tömeg élén. A Bika-szállóba volt tervezve a népgyűlés, de oly nagy tömeg jelentkezett, hogy két népgyűlést kellett tartani. Beszédében Justh foglalkozott az aktuális politikai kérdésekkel s nyilatkozott a választói jogról is. A szocialisták tüntettek. Justh zajos tetszés közben fejtegette, hogy a függetlenségi párt az általános és egyenlő választói jogért a legrégibb idő óta küzd és ő a maga részéről feltétlenül a titkosságnak is híve s kimutatta, hogy a titkosság módja miért bir jelentőséggel különösen a párt törekvéseinek érvényesülése szempontjából. Este ezer terítékes banket volt.

Főispáni beiktatások.

Zólyomból táviratozzák: Ma iktatták be állásába fényes ünnepek között Kőrthy Lajost Zólyom vármegye főispánját.

Szász Józsefet ma iktatták be Alsófehérmegye főispáni székébe.

Delimanovics Lajost, Torontálmegye főispánját ma iktatták be Nagybeeskereken fényes ünnepek között.

Egy érdekes határozat.

Csongrádról táviratozzák: Csongrádon ma nagy népgyűlés volt, amelyen határozati javaslatot fogadtak el, hogy lépjen az egész nemzet a 67-es alapra, hogy ez által a közjogi viták, demagogiák és izgatások megszűnjenek és tartsa első kötelességének a nemzet, hogy az ország és az uralkodó között a békés egyetértést létrehozza egy nemzeti állam, nemzeti kor-

mány jogos követelésének elismerésével és kiépítésével. Követeli a népgyűlés, hogy az országgyűlés még feloszlata előtt alkossa meg az általános, községenkénti választójogot, hozza be a fokozatos adót, az ingyenes népoktatást, a közigazgatás államosítását, az ingyenes igazságszolgáltatást, a szabad ügyvédek korlátozását, az élelmi cikkek bus- és borfogyasztási adó eltörlését.

Választási mozgalmak.

Távirati tudósítás.

Arad, március 7.

A budapest-erzsébetvárosi szabadelvű választópolgárságot vasárnap délelőttre egyik köruti vendéglő helyiségeibe választói gyűlésre hívta egybe Guthi Soma dr. fővárosi ügyvéd. A gyűlésre a hetedik kerület nagyszámu polgársága jelent meg. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, mely szerint a párt elengedhetetlen feltételnek tartja az általános, egyenlő és titkos választójognak megvalósítását, miért is a párt a jelenlegi kormány iránt bizalommal viseltetik és kétszáz tagból álló küldöttséget meneszt a miniszterelnökhöz.

Hódmezővásárhelyről jelentik: A függetlenség párti nagyhelyére Endrey Gyula képviselőt kínálta meg a jelöltséggel, aki Justh-párti programmal lép fel.

Csurgóról jelentik: Az itteni választókerületben a függetlenségi választók Hentaller Lajost pártonkívüli függetlenségi programmal jelölték.

Husztról jelentik: Tegnap itt megalakult a nemzeti munkapárt. Elnökké Justh Dezső dr.-t, alelnökké Hamvay Lajos ügyvédet választották. Az alakuló gyűlésen az új párt egyhangúlag Nyegre Lászlót jelölte.

Szeredről táviratozzák: Eszterházy Mihály gróf, a galánthai kerület Justh-párti képviselő-jelöltje ma tartotta Szereden programbeszédét. A kerület — mint hírlik — erősen kormány-párti. A választók zöme Szász Dezső dr. nagybirtokost óhajtja munkapárti programmal jelölni.

Földvállról táviratozzák: Ferenczi Géza dr., a nagyajtai kerület képviselője ma tartotta beszámolóját. A beszámoló után a választók Ferenczi dr-t újból jelölték.

Zólyomból jelentik: A zólyomi nemzeti munkapárt vasárnap délután tartotta alakuló közgyűlését Blantitzky Pál ev. lelkész elnöklésével. A gyűlés végrehajtó bizottságot küldött ki, melynek célja, hogy a párt részére. *Jelölés eddig nem történt.* A közgyűlésből Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt táviratilag üdvözlötték.

Komáromból jelentik: A komáromi iparospárt szombaton tartott jelölő-értekezletén pártonkívüli programmal Kálmán Rudolf, volt főispánt jelölte.

Mátészalkáról jelentik: A mátészalkai függetlenségi- és 48-as párt tegnap népes értekezletet tartott. Szalkay Sándor elítélte Szunyogh Mihály, a kerület jelenlegi képviselőjének tettét, hogy cserbenhagyta vezérét, Kossuth Ferencet. Nagyon sajnálja, hogy mielőtt a Kossuth-pártból Szunyogh kilépett, nem kérdezte meg választóit, hogy ők milyen álláspontot foglalnak el, pedig tudnia kellett volna, hogy az ő választói Kossuth hívei.

Karcagról táviratozzák: A nemzeti munkapárt ma délelőtti gyűlést tartott a Kossuth-téren. Kimondták a párt megalakulását és elhatározták, hogy Tisza István grófnak ajánlják fel a választókerület jelöltségét. Délután a függetlenségi Kossuth párt tartott gyűlést, amely Falussy Árpád volt főispánt kiáltotta ki jelöltnek.

A nagyváradi függetlenségi párt, mely most lát a szervezkedés munkájához, Glaoz Antalnak, a volt főispánnak ajánlja fel a nagyváradi mandátumot.

Gyöngyös-ről táviratozzák: A város polgármestere a mai napra rendkívüli közgyűlést hívott össze, hogy a Török Kálmán plébános, Kossuth-párti képviselő ellen intézett támadás következtében, Töröknek szavazának bizalmát. Dacára annak, hogy a csendőrök csak bizottsági tagokat engedtek a közgyűlési terembe, mégis átélés volt, mert többen a nép közül,

már a közgyűlés megnyitása előtt a terembe osontak. Ezeket később eltávolították. A közgyűlés Török Kálmánnak bizalmat szavazott.

Tisza István — Arad képviselőjelöltje.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Az aradi nemzeti munkapárt szervező-bizottságának megbízásából tegnap küldöttség ment Szegedre a nemzeti munkapárt ottani megalakulására azzal a rendeltetéssel, hogy Tisza István grófot ünnepélyesen is meghívja az aradi nemzeti munkapártnak e hó 13-án tartandó alakuló nagygyűlésére. A küldöttségben Nesnera Aladár vezetése mellett részt vettek Kintzig János, Tagányi Sándor dr., Tisch Mór dr., Szabó Zoltán, Nemess Zsigmond dr., Pálmai Lajos dr., Fodor Gyula és Stauber József.

A küldöttség a reggel öt órakor induló tábla-vonattal ment el Aradról, hogy az előzetes megállapodás értelmében csatlakozzék Tisza Istvánhoz, aki Gesztről utazott Csabára, hogy azután innen Hódmezővásárhelyen át Szegedre menjen. A csabai pályaudvaron Nesnera Aladár meleghangú szavakban üdvözölte megérkezésekor Tisza Istvánt és egyben közölte vele a küldöttség megbízását: azt, hogy Tisza István grófot az aradi alakuló nagygyűlésre meghívja. Tisza mindjárt a pályaudvaron kijelentette, hogy köszönettel fogadja az ünnepies meghívást és vasárnap lejön Aradra, hogy az alakuló gyűlésen a nemzeti munkapárt célját és programját kifejtsse.

A küldöttség ezután beszállt Tisza István kocsiába és tolytatta vele az utját Szegedig. Utközben a küldöttség az aradi képviselőválasztásra terelvé a beszédet, hangsúlyozta, hogy a jelölt személye felől Aradon még megállapodás nem történt.

Amikor ugyanis az aradi munkapárt szervezéséről először szó esett, a szervezkedés kezdeményezői felkérték Urbán Iván főispánt, hogy szerezzen tájékozódást a felől, vajjon Tisza Istvánt meglehet-e nyerni az aradi jelöltség elfogadására. Akkor Urbán Iván magától Tisza Istvántól tagadó választ kapott azzal a hozzáadással, hogy Tisza előreláthatólag egyáltalában nem vállal mandátumot. Amióta ez történt, az aradi szervezkedő munkapárt még semmi lépést sem tett a jelölésre nézve és ezért a szegedi küldöttség tagjai célszerűnek gondolták, hogy Tiszát kéri meg arra, hozzon ő valakit javaslatba.

Tisza István a küldöttség előtt készséggel megígérte, hogy ő Szegedről majd Budapestre utazik és ott lépéseket tesz erre nézve.

A küldöttség egyik tagja ekkor megjegyezte:

Volna egy tagja az országos munkapártnak, akit ha megnyerhetnénk aradi jelöltnek, akkor biztos volna a győzelmünk.

Tisza érdeklődéssel kérdezte:

— És ki az?

— Tisza István gróf! — volt a válasz. — Csakhogy sajnos, pártunk e nagynevű tagjától már néhány héttel ezelőtt kosarat kaptunk.

Tisza elmosolyodott erre és így szólt:

— Valóban, akkor még úgy volt, hogy nem lépek fel sehol. De azóta meggyőződtem arról, hogy ez félremagyarázásokra és félreértésekre adna okot és így ez álláspontomtól valószínűleg el kell térnem.

A küldöttség tagjai ismételtlen hangoztatták, hogy milyen nagy jelentősége volna pártpolitikai szempontból annak, ha Aradot Tisza István gróf nevével meg lehetne hódítani a nemzeti munkapártnak. Utaltak arra, hogy egy ilyen erős nemzetiségi vidéken az aradi mandátum sorsától eltekintve is nagy kihatással volna ez a győzelem.

— Ha így áll a dolog — mondotta ekkor Tisza István és ha azt gondolják az urak, hogy Arad csak az én nevémmel hódítható meg a pártnak, úgy én nem háritom el magamtól az aradi jelöltséget. Különbben is az a meggyőződésem, hogy nekem nem szabad könnyen megszerezhető kerületben vállalnom jelöltséget, — amint-hogy ilyet már többet fel is ajánlottak. — hanem ott kell sikra szállanom, ahol nehéz pozíciót védhetek meg. Arra kérem a küldöttséget, hogy most már szavaimat tudomásul véve, tájékozódjék odahaza a helyzet felől és ha valóban úgy találják, hogy Arad csak az én jelöltetésemmel hódítható meg a pártnak, akkor a jelöltséget elfogadom. Elfogadom pedig azzal a hozzáfűzéssel, hogy ez esetben kizárólag Aradon lépek fel.

A küldöttség tagjai nagy örömmel és lelkesedéssel vették tudomásul Tisza István gróf elhatározását. A helyzet tehát ma az, hogy az aradi nemzeti munkapárt vezetősége tájékozódást fog szerezni számbeli adatok tekintetében is a párt erejéről, mert érzi azt a nagy felelősséget, amely Tisza István aradi jelöltségével az aradi pártra nehezedik. Amint a vezetőség ez irányban kedvező eredményt tapasztal, nyomban nagyszabású küldöttséget állít össze és ünnepélyesen is felkéri Tisza Istvánt a jelöltség elfogadására.

TANÜGY.

(—) Az aradi kir. főgimnázium „Petőfi” önképzőköre március hó 12-én (szombaton) délután 5 órakor, a liceum dísztermében ünnepélyt tart. A jegyek ára: ülőhely 1 korona, állóhely 50 fillér. Műsora a következő: 1. Mozart Don Juan nyitánya. Az ifjusági zenekar Unger Mór tanár vezetésével. 2. Petőfi: A magyar ifjakhoz. (Szavalt.) Földes Béla VIII. o. t. 3. Hubay: Csárdajelenet. (Hegedűszóló.) Lőcs Gyula VI. o. t. 4. A szabadság. (Felolvasás.) Koszó János VIII. o. t. 5. Mendalesohn: Chansonetta. (Vonósnygyes.) Berger K. VII. o. t. Forbáth J. VIII. o. t., Freud M. VIII. o. t., Bock B. VIII. o. t. 6. Zivucka: Laduló hajók. (Melo-dráma.) Sziebig Béla VIII. o. t. (szav.), Westmann Alfréd V. o. t. (zong.) 7. Unger Mór: Diákkaland, ifjusági ének- és zenekar. A magyarokakéretet Goldsieber Fülöp VII. o. t., Reiber Henrik VII. o. t. látják el.

Az aradi munkapárt megalakulása.

Tudnivalók a vasárnapi ünnepekről.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Aradon március 13-án országos politikai események színhelye lesz. Tisza István gróf érkezik Aradra, hogy résztvegyen az aradi nemzeti munkapárt alakuló közgyűlésén. Ehhez a nagy eseményhez a párt vezetősége méltó keretet is óhajt teremteni. Az a lelkesedés és melegség, mely Tisza István gróf személye iránt Aradon megnyilvánul, az ünnepeket amugy is minden ízében színessé és nagyszabásúvá teszi. Azonban a rendező-bizottság, mely a vasárnapi ünnepség külsőségeit intézi el, a nagy államférfiu megérkezése pillanatától itt időzése egész idejére Aradváros politikai súlyának megfelelő és a polgárság érzelmeit hűen visszatükröző fényben akarja részesíteni.

Ma délután öt órakor tartotta meg ülését a Fehér Kereszt szálloda kistermében az ötven tagú rendező-bizottság és az ülésen megbeszéltek a fogadtatás részleteit, továbbá megállapították az aznapi eseményekre vonatkozó szükséges teendőket.

Tisza István gróf a végleges megállapodások szerint vasárnap, március 13-án, a Budapestről jövő déli gyorsvonattal érkezik Aradra. A pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásban részesíti a polgárság Tisza Istvánt, akit hoeszu kocsisorral fog a Fehér Kereszt szállóbeli lakására kísérni. Tisza kíséretében ugyanekkor Aradra érkeznek az országos nemzeti munkapárt vezetőségének előkelőségei is.

Az aradi párt alakuló közgyűlése azonban nemcsak Aradváros közönségének lesz ünnepe, hanem azon részt vesz a vidék igen sok városa, községe és magánosok is nagy számmal fognak megjelenni.

Az ünnepély programja véglegesen még nincs megállapítva, de az eddigi tervezés szerint, vasárnap déli egy órakor társasbéd lesz a Központi szálloda nagytermében.

Délután három órakor a Fehér Kereszt szálloda nagytermében tartja az aradi munkapárt alakuló közgyűlését.

Este hét órakor nagyszabású banket fejezi be az ünnepek sorát, melyet a Fehér Kereszt teli kertjében tartanak meg.

Fél tíz órakor Tisza István gróf és kísérete a pályaudvarról visszautazik Budapestre.

A szervező bizottság ezen az uton értesíti mindazokat, akik a banketen részt venni óhajtanak, hogy aláírási ívek a következő helyeken vannak: Allami jószágigazgatóság. Kir. pénzügyigazgatóság. Allamépítészeti hivatal. Kulturmérnöki hivatal. Folyammérnöki hivatal. Aradi kir. törvényszék. Allamvasutak üzemeltetősége. Aradi és csanádi vasutak. Aradi első takarékpénztár. Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár. Aradi ipar és népbank. Aradmegyei takarékpénztár. Aradi polgári takarékpénztár. Aradi központi takarékpénztár. Viktoria takarékpénztár és hitelintézet. Aradi kereskedelmi és iparkamara. Aradi Lloyd társulat. Aradi kereskedők köre. Aradmegyei gazdasági egyesület. Aradi kaszinó egyesület. Varjassy Lajos polgármester. Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán. Ifj. Klein Mór. Weisz Leó. Az aláírással egyidejűleg a részvételi jegyek is megváltandók. Egy tételük ára ital nélkül 3 kor. Az aláírás zárhatárideje 1910. március 10 ik napja. Ezen időntul jelentkezők csakis akkor vétetnek figyelembe, ha elegendő hely lesz.

Az alakuló gyűlés iránt, mint említettük, nemcsak Aradon nyilvánul meg a legmesszebbmenő érdeklődés. Vidéki küldötségek egész sora jön el Aradra, hogy az aradi polgársággal együttérzésének kifejezést adjon. Epen ezért ez uton figyelmezteti a rendező bizottság a vi-

déki küldötségeket és magánosokat, hogy megjelenésükről értesítsék előre Stauber Józsefet, (Aradi Közlöny szerkesztője) a rendező bizottság elnökét, nehogy helyszüke miatt a teremben az elhelyezkedés nehézségebe ütközék és a belépésre jogosító jegyeiket idejekorán kézhez vehessék.

A párt szervező bizottsága holnap, kedden délután öt órakor tart ülést a Fehér Kereszt szálloda kistermében.

A fogadtatást rendező bizottság holnap, kedden este 9 órakor az aradi Lloyd termében tart ülést.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Kedd: Borgia Lucretia, opera. (C bérlet.) Szerda: Trenk báró, operett. (A bérlet.) Csütörtök: A kis cukros, vígjáték. (B bérlet.) Péntek: Sötét pont, vígjáték. Bemutató előadás. (C bérlet.) Szombat: Sötét pont, vígjáték. (A bérlet.)

* Borgia Lucretia. Donizetti idejét mult operáját kiválóan gondos előadásban hozták ma este színpadra. Az újabb generáció nem is ismeri a régi idők ezen nagy divatu zeneművét, melynek valamikor népszerű és megcsodált dallamai ma hatás nélkül hagyják a modern zenén nevelődött publikumot. Mindazonáltal szívesen honorálja a közönség a szereplők ambícióját, melylyel ezt a zenés mumiát életre keltették. Wlassák Vilma Lucretiája méltán sorakozik a kitűnő művésznek ismert kiváló opera alakjaihoz. Pomrás hangjában ma is nagy élvezetet talált a közönség. Don Alfonzot Ladiszlay József mint vendég énekelte. Mikor a mienk volt Ladiszlay, elengedtük, most, hogy nem tartozik az aradi színtársulat kötelékébe, visszakívánjuk. Az övéhez hasonló nagy terjedelmű opera partikra alkalmas bariton hanggal egyetlen más vidéki baritonista sem rendelkezik. Az utóbbi idők meddő kísérletei után valóságos üdülés számba ment Ladiszlay férfias szép baritonját hallani. Hogy megoldást nyerjen a már komikussá váló baritonista kérdés, leghelyesebb volna Ladiszlay-t mielőbb visszaszerződtenni. Kiváló sikere volt ma is Don Alfonzo szerepében. Ferrari-nak kitűnő estéje volt Gennáro szerepében. A telivér olasz szerepben elemében volt Ferrari és a közönség elismeréssel adózott művészi alakításáért. Kis szerepeikben is érdemeset produkáltak Polgár, Zalay Margit, Belinszky, Boda, Gerő, Vas és Nagyiván. A meglepően szép és korhű rendezés Kulcsár gondosságát dicséri. A zenekart Tilger dirigálta tökéletes művészettel. H. G.

* Utolsó filharmóniai hangverseny. Mosshammer Románok, a magyar királyi Opera kiváló hárfaművészenek szereplése tette különösen érdekessé és változatosá a filharmónikusok ezidei utolsó hangversenyét. Bevezetésül a legnagyobb élő magyar zeneszerzőnek, Goldmarck Károlynak gyönyörű tavaszi nyitányát játszották. A tavasz allegóriája van a színpompás, remek alkotásban. A gondolatok szépségét a mesteri hangszerelés hatványozott értékben adja vissza és a közönség elragadtatással hallgatta nagy hazánkfianak ihletett művét. Az előadás mindenben megfelelt a mester intencióinak. Ezután Beethoven első symphoniáját hallottuk. A mesterkéletlen, klasszikus zene még a modern művek közt is megteszi hatását és ebben rejlik az örökbecsű művek nagysága és értéke. Ezután Mosshammer játszotta el bűbajos hangszerén, a hárfán Pónitz „Eszaki balladájá"-t. A jeles tanár és művész szuverén

biztonsággal és nyugodtsággal kezeli a legnehezebb instrumentumot. Óriási technikája karöltve jár előadási modorának nemességével és izlésének előkelőségével. A közönség szünni nem akaró tapsait két ráadással hálálta meg a kitűnő szolista. Berlisz „Faust elkárhozása"-ból adtak elő két részletet ezután. A frappáns hangszerelés és érdekes tánctémák, valamint a nehézkes gondolatok nagy hatással voltak a zeneértő publikumra. Az obligát hárfaszólómat Mosshammer tanár nagy precizitással alkalmazta; jóleső érzés vett erőt rajtunk, midőn az oly régen nélkülözött hárfát a zenekar hangszerével együtt hallottuk feleledni. Bechgaard dán zeneszerzőnek hódolati indulója rekesztette be a minden tekintetben sikerült szezonáró hangversenyt. Elismeréssel adózunk Zellner karmesternek, ki az utolsó hangversenyen elemében volt és különösen precíz ritmikai felfogásával vezette diadalra a műveket. A működőket katonai szabatságával valóságos föllekesítette; örömmel regisztráljuk fáradozásainak megérdemelt nagy sikerét. Cs. M.

* Színházi mizériák. Még nem köszöntött be a tavasz hivatalosan, csak egy-két merészebb ember járkal a déli korzón tavaszi felöltőben, a színházban azonban már beszüntették a fűtést. Hiszen ha orkeszteres ház előtt tartják az előadásokat, talán még elviselhető a fűtetlen színház, de félig telt ház mellett a megfagyás veszélyének nem szívesen teszi ki magát az ember. A hideg mellett ujabban nagyszabású patkány felvonulás is redukálja a publikum műélvezetét. A város, aki gondnoka a színháznak, köteles gondoskodni arról, hogy elsősorban a közönség épsége, másodsorban a direktor anyagi érdeke ne veszélyeztessenek a gondatlanság miatt elszaporodott patkányok ijesztő szereplése folytán.

* Sándor Erzei szombaton este, március 12 én tartja Aradon egyetlen hangversenyét. Az estély műsora magas zenei tudással van összeállítva, melyből előre is megállapíthatjuk, hogy az idej hangverseny szezon legnagyobb művészi eseménye a Sándor Erzei hangversenyén fog lejátszódni. Jegyek már csekély számban Klein zenemű-kereskedésében kaphatók.

* Országos színházi műsor. A nagyobb vidéki színpadok e heti műsora a következő: Kolozsvár: Hétfő: A nagy mama. (Blaha Lujza bucsuzása.) Kedd: Luxemburg grófja. Szerda: Sötét pont. Csütörtök délután: Lili. Csütörtök este: Sötét pont. Péntek: Carmen. Szombat: Luxemburg grófja. Vasárnap délután: Tiszturak a zárdában, este: A toloncházban. Nagyvárad: Hétfő: Vig özvegy. Kedd: Sasfiók. Szerda: Kis cukros. Csütörtök: Kis cukros. Péntek: Kis cukros. Szombat: Trenk báró. Vasárnap: Nagymama. Szeged: Szombat: A párbaj. (Pethes Imre vendéglátéka.) Vasárnap délután: Sári bíró, este: A dollárkirálynő. Hétfő: Ripp van Winkle. Kedd: A pesti gyerek. Szerda: Luxemburg grófja. Csütörtök: A szabinók elrablása. Péntek: A kuruzsló. Szombat: A sötét pont. Vasárnap délután: A drótos tót, este: A sötét pont. Debrecen: Hétfő, kedd, szerda: Luxemburg grófja. Csütörtök délután: Fenn az ernyő, ninesen kas. Ifjúsági előadás, este: Táncoz huszárok. (Fényes Annuska felléptével.) Péntek: Sasfiók. Szombat délután: a színeztiskola vizsgálóelőadása. Alfonz ur, este: Taifun. Vasárnap délután: Tiszturak a zárdában, este: A kis cukros. Kassa: Hétfő: Luxemburg grófja. Kedd: Brassbound kapitány megtérése. Csütörtök: Színeszvár. Péntek: Az elvált asszony. Szombat: A bajusz. Vasárnap délután: Sári bíró, este: Nani. Hétfő: Ocskay brigadéros. Kedd: Diszelóadás. (márc. 15.) Miskolc: Hétfő: Iglói diákok. Kedd: Erdő szépe. Szerda: A kis cukros. Csütörtök: Cigánybáró. Péntek: Luxemburg grófja. Szombat: Botrány. Vasárnap délután: Bob hereeg, este: Biboros. Kecskemét: Hétfő: Tatárjárás. Kedd: Hoffmann me-éi. Szerda: Kikapós patikárius. Csütörtök: Luxemburg grófja. Péntek: Drótestót. Szombat: Baba.

* Elhalasztott hangverseny. A holnapi, keddi napra hirdetett Yvonne de Treville estély közbejött akadályok miatt elmarad.

* Taifunka. Ez lesz a címe annak a bohózatnak, amelyen most dolgozik Horovitz Gusztáv kollégánk, aki tudvalegleg társszerzője volt az Aradon nagy sikert aratott Vig szalmaözegeknek. A Taifunkához, amely a Taifun-t parodizálja, Csányi Mátyás karmester írja a muzsikát s a nyáron kerül bemutatásra Aradon.

* Tudnivalók a képviselőválasztásra. Harmadik bővített kiadásban most jelent meg Sáfár László aktuális könyve: Tudnivaló a képviselőválasztásra. A választásról és előkészületeiről szól e mű, a kuriai bírásokból vett törvényt magyarázatokkal. Az általános képviselőválasztások küszöbén nélkülözhetetlen kézikönyv ez a képviselőjelöltek, pártelnökök, kortesok, választási elnökök, bizalmi férfak, köztisztviselők számára. A bírói gyakorlatból vett példákval vannak magyarázva az agitálásnak, a szükséges ellátásnak, a vendéglátásnak, a rendfenntartásnak, a tisztviselői és papi korteskedésnek megengedett határai. Ez az igazán hasznos útmutató kiterjeszkedik oly apró részletekre is, hogy például mikor adhat a jelölt szívat a választónak. Megtudhatja Sáfár László művéből a képviselőjelölt a terület községeknek és választóinak számát s a fuvar költséget. Érdekes függelék a könyvnek az egyes körületek pártállásának feltüntetése a képviselőnek legutóbbi állásfoglalása szerint. Megtudhatni abból, hogy melyik terület képviselője Justh-párti és melyik Koszth Ferenc-párti, vagy hogy alkotmánypárti képviselője belépett-e a nemzeti munkapártba. A könyv kapható a Pallas könyvkiadóhivatalában (V., Honvéd-u. 10.) és minden könyvkereskedésben. Ára füze 2 korona, kötve 2 50.

* Nagy humoros műsor az Urániában. A leghálásab szórakozásról gondoskodott a hét első napjaira az Uránia színház. Páthé gazdag tárházából nyole mulatságosnál mulatságosabb mozgófényképet válogatott össze a színház igazgatója és gondoskodott arról, hogy a közönség az előadás alatt ki ne fogyjon a kacagásból. A szívet-leket derítő, gondot feledtató műsor már a hétfői bemutató alkalmából döntő sikert aratott és bizonyos, hogy ez a siker a további két napon is kitart a nagyszerű program mellett. Nem lehet a képeket külön külön ismertetni, mert kiválasztani a sok kitűnő közül a legkitűnőbbet lehetetlen, elég felemlitenünk azt, hogy az Uránia nézőterét az egész előadás alatt felveri a kacagás, ami a legbeszédebb elismerése a sikernek. 241

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A szegénysorsu tüdőbetegekért. Az aradvárosi Vöröskereszt-főkegyelet elnöksége úgy az egyet által szegény aradvárosi tüdőbetegek gyógykezelésére elhelyezett gyűjtőperselyekbe befolyt adományokból, valamint az „Erzsébet”-alapítvány 1909. évi kamataiból 3-4 szegény tüdőbeteg gyógyköltségeit fogja fedezni s ezen segélyezés elnyerésére pályázatot hirdet. Pályázhatnak szegény aradvárosi illetőségű tüdőbetegek, kik szegénységüket, aradi illetőségüket és tüdőbetegségüket hatóságai, illetve orvosi bizonyítvánnyal igazolni tudják. Felhívjuk a pályázni kívánókat, hogy a fentebb megjelölt okmányokkal ellátott kérvényeiket egyesületünk titkárnál, Bökönyi Arisztid polgármesteri fogalmazónál (városháza, polgármesteri hivatal) folyó év március hó 9 ig nyújtsák be. Az aradvárosi Vöröskereszt-egylet nevében: Wadowsky Gusztávné, elnök.

(*) Munkásképzés. A „Magyar Iskolaegyesület” munkásképző intézménye vasárnap tartotta tizennegyedik szak- és szórakoztató előadását. A nagyszámú megjelent közönség figyelemmel hallgatta Péchy Alán dr. minorita áldozár, hittanár gondolatokban gazdag, tartalmas előadását.

(*) A „Székely-Otthon” március hó 10-én este 8 órakor rendezte évi közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Pénztárnok jelentése és ezzel kapcsolatosan a zárszámadási bizottság jelentése. 3. Titkári jelentés. 4. Alapszabályok módosítása. 5. Indítványok tárgyalása.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — — — — — 151

Kinyomozták Haverda Máriát.

A szomorú magányban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Egy szabadkai hírlapíró elhatározta, hogy a budapesti tüntetés után hirtelen eltűnt Haverda Máriát kinyomozza. Azt megtudta, hogy Budapesten az Üllői-úton álnév alatt rejtőzködik egy Hajós névű házmeztárnénél. Nagy nehezen megtudta, hogy a 41. számú házban lakik. Ez alig negyedik ház a laktanyától. Barátságosan külsejű sárga ház. Tipusa a bérkaszárnnyáknak. Mire odaérk — írja a hírlapíró — a kapu zárva van. Elmult esti tíz óra. Kissé elfogódva, de becsengetek. Egy frissálmú, szurtos asszony nyit kaput.

— Maga a Hajósné?

— Nem. Én a vici felesége vagyok. Hajósné a házfelügyelő.

— Vezessen engem hozzá.

— De ilyen későn? Már lefeküdt bizonyosan.

Vagy benn van a...

— Mici nagyságánál?

— Igen. Hát tetszik ismerni a nagyságát?

Akkor bevezetem.

Keresztül botorkálunk a sötét udvaron. A viciné egy sarokajtóra rávilágít: ott egy névjegyén ez áll: özv. Hajós Károlyné.

A szobából gyér világosság szűrődik ki. Lefekvésre készülhetnek odabenn.

Nagysokára nyílik ki az ajtó.

Hajós né természetessége. Rajta a házmeztárnék minden jellegzetessége. Mőd felett bizalmatlannak látszik.

— Mi tetszik kérem?

— Pardon, én Mici nagyságát keresem.

— Már későn van és le akar feküdni. Tessék holnap délelőtt eljönni.

Ebben a pillanatban kihallatszik a másik szobából Haverda Mariska hangja:

— Ki keres már megint.

A házmeztárné pedig mogorván visszhangozza:

— Kicsoda kegyed?

— A Mici rokona vagyok.

Erre föltárat az ajtó, kilép rajta Haverda Mariska és a meglepetés el nem palástolható hangján szólít meg:

— Hát maga hogy kerül ide? No ez borzasztó. Még itt is megtalál. Pedig álnéven élek itt. Most Veres Mici vagyok. No jöjjön be. Hajós néni engedje be. Ujságíró, de jó fiu.

A szoba kicsi. Tán ötméter hosszú s ugyanolyan széles. A berendezés ismerős. A Mici régi lakásából van áthordva.

A megkopott butorokon egy füstölgő lámpa fénye sápad. Csöndes félhomály van. Mariska kezd beszélni:

— Mi hozta magát ide? Hisz én már nem vagyok szenzáció.

— És mi mégis érdeklődünk a maga helyzete iránt. Mert sokan vagyunk, akik sajnáljuk magát.

— Bizony nincs mit irigyelni a sorsomon. Ez az otthonom. Ez a négy fal és ez a pár kedves emlék az elmúlt időkből. És alig mehetek innét valahová. Pedig — megirhatja — nem igaz, hogy engem gyűlönek itt Pesten. Csak az ügyvédem mondja mindig, hogy kerülnöm kell a feltűnést. Hát nem járok sehová. Még a házbelleikkel se igen beszélgetek.

— És az egyedüllet nem fáj?

— Gyűlölni kezdem az embereket. Mindannyian nagyon rosszak. Maguk is. De nem törődöm vele, csak a kis fiam, a Jenőke ...

Elakadt a szava. Sirásra görbült a szája és nagyon sokáig tartott, amire folytatni kezdte:

— Csak a kis fiam lenne mellettem. De — azt mondják — az apja nem akarja kiadni. Én

nem beszéltem még Jarmatzkyval, Jenőket is csak ép, hogy egy párszor láthattam. Bizom, hogy én nevelhetem föl az egyetlen reménységemet. Ha ez se sikerül: igazán nem tudom, mi lesz velem.

— Vannak tervei a jövőre nézve?

— Terveim? Hát lehet, hát szabad nekem terveznem valamit? Hisz keresztülhúzza a kegyetlen élet minden számításomat. Most már a fiamat is elvette tőlem. Szeretnék egy időre elmenni Budapestről s ha pénzhez jutok, menekülök is innét, ahol olyan sok kellemetlen óráim volt az utolsó pár héten.

— Eljön-e mostanában Szabadkára?

— Legközelebb Hódmezővásárhelyre utazom a Tonosiék (Vojtha) meglátogatására, azután eljövök magukhoz. Írja meg a lapjában, hogy nem akarok én tüntetni, érdeklődést kelteni, hanem rendezni kellene végre az ügyeimet.

Rablók a templomban.

Kifosztották Hock János plébániáját.

Távirati tudósítás.

Arad, március 7.

Páratlanul vakmerő templomrablás történt vasárnapról hétfőre virradó éjszaka a fővárosban. Betörték a kőbányai Szent László plébánia templomába, a főoltárt és a sekrestyét teljesen kifosztották. A pusztítást hétfőn reggel öt órakor fedezte fel Huppán Flórián sekrestyés Pali nevű segédje, aki harangozni ment a templomba. Amikor a toronyhoz és kőrushoz vezető lépcsőhöz ért, nagy megdöbbenéssel látta, hogy az ajtó nyitva van.

Rosszat sejtve, kiszaladt az utcára és a különös esetről értesítette a Szent-László téren posztoló Petusik István 1382. számú rendőrt, akivel visszaakartak menni a toronyba. Amikor a kórusig jutottak, észrevették, hogy a karzat ajtaja fel van törve. Bementek a kórusra és itt kétségtelenül megállapíthatták, hogy az éjszaka rablók jártak a plébánia templomban. A harang kötele az orgonához volt kötve. Ezen ereszkedtek le a betörők. A rendőr és a harangozó nyomban felköltötték Hock János plébános, országgyűlési képviselőt, aki nagy megdöbbenéssel sietett a kirabolt templomba. Közben telefonon értesítették a főkapitányságot és a tizedik kerületi kapitányságot. A templomrablók valószínűleg éjszaka tíz óra után, tolvajkulccsal felnyitották a toronyba és kórusra vezető ajtót. A toronyba mentek előbb, ahol levágták az egyik harang kötelét. Viszszatértek a karzathoz, amelynek ajtaját ugyancsak tolvajkulccsal felnyitották. A karzatra jutva, a kötele az orgona lábához erősítették és ezen ereszkedtek le a 12 méter magasból a templomba. A plébánia templom négy mellékoltárt érintetlenül hagyták, csupán a főoltárt pusztították el. Valószínűleg baltával feltörték a szentségtartót, amelyből kivették a nagy áldoztatási kelyhet. Feldúlták az egész oltárt. A hatalmas, iparművészeti kidolgozott gyertyatartókat darabokra törték, de miután látták, hogy nem nemesebb fémből valók, hanem ezüstözött réz, ott hagyták. A templomból bementek a sekrestyébe, ahol valamennyi szekrényt feltörték és kifosztották. Elraboltak két misekelyhet és Hock Jánosnak egy remekművű misekelyhét, amelyet a népszerű plébánosnak 25 éves papi jubileuma alkalmából hívei ajándékoztak. Egész éjszaka zavartalanul dolgozhattak a betörők és csak hajnal tájban menekültek el zsákmányukkal, még pedig a templom egyik oldalajtóján, amelyet tolvajkulccsal nyitottak fel.

A rendőri vizsgálat megállapította, hogy mit vittek el a betörők. A főoltárról elrabol-

tak: egy aranyozott, ezüsből készült szent-ségtartót, két ezüst gyertyatartót, két sárgaréz gyertyatartót. A fosztogatók két mellékoltárról elvittek: egy nikellezett keresztet és egy 50 centiméter magas rézből készült feszületet. Elvittek három perselyt. A sekrestyéből elloptak négy aranyozott ezüst kelyhet, köztük *Hock János* mise-kelyhét, amelyben *H. I.* monogram és három lila kő van, 4 darab ezüsből való olajtartót, amelyeket kereszteléseknek és utolsó kenetnél használnak, 4 alpakkatányért, 4 aranyozott, ezüst kehelyfedő tányért, egy sárgaréz aranyozott beteglátogatási kehelyt és két tömjénfüstölőt. A rendőrség véleménye szerint a betörők legalább ketten voltak és az elloptott tárgyakat a sekrestyében talált két fekete bőrtáskában vitték el.

Ciankális pirulák egy aradi főhadnagynak.

Bizonyítékok Hofrichter bűnössége mellett.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

A ciankális pirulák szétküldésének gyanuja miatt letartóztatott *Hofrichter* főhadnagy bűnösségéhez ő maga szolgáltatott pozitív bizonyítékot. A katonai törvényszék vizsgálóbírájának kezébe kerültek olyan levelek, melyeket a főhadnagy a fogságból csempesztett ki és amelyekben kitanítja rokonságát, mit valljanak és mit hallgassanak el.

A levelek nyomán a vizsgálóbíró a főhadnagy linzi lakásán megtalált három hamisított utazási okmányt. Egyik egy katonai orvos nevére volt hamisítva; ezzel *Hofrichter* a gyógyszerészt akarta félrevezetni. Ciankálit csak orvosi receptre adnak ki és az utazási okmányt az akarta bizonyítani, hogy ő orvos.

Kiderült továbbá az is, hogy egy *Aradon állomásozó katonatisztet szintén elakart pusztítani Hofrichter főhadnagy.*

Többek között ciankális levelet kapott, mint az most kiderült, *Alexin Ede*, bélafele *Fekete Miklós* tábornok mellé beosztott, 72. gyalogezredbeli vezérkari főhadnagy is, még pedig nem *Aradra*, hanem *Bilekre* címezve. Eleinte nem tudták magyarázatát adni annak a körülménynek, hogy miért küldte *Hofrichter* ezt a levelet *Bilekre*, noha *Alexin* főhadnagy sem 1909. november 1-seje előtt nem volt ott állomáson, sem pedig azután nem helyezték át valamelyik ottani parancsnoksághoz. *Alexin* főhadnagy ugyanis, aki szintén 1905-ben végezte a hadiiskolát, a múlt év november elseje előtt is *Aradon* tartózkodott és azóta is itt van.

A dolgok ilyen állapotában a ciankális ügyet vizsgáló *Kunz* hadbíró keresni kezdte a vezérkari tiszteknek azt a beosztási tervét, amelyet *Hofrichter* főhadnagy a pirulás levelek megcímzésénél alkalmasint alapul használhatott. A gyanúsított főhadnagy a kritikus időben a 3. hadosztályparancsnokság vezérkari osztályához volt vezényelve. Itt azután kiderült, hogy *W.* főhadnagy, aki ugyancsak ennél a parancsnokságnál szolgált, *Hofrichter* kérésére kénytelen volt neki kiszolgáltatni a parancsnokság irattárában levő vezérkari beosztási tervezetet.

Est a tervezetet most megtalálták és ez a körülmény teljes fényt derített arra a kérdésre, hogy miért küldte *Hofrichter* az *Alexin* főhad-

nagnak szánt levelet *Arad helyett Bilekre*. Ez a beosztási terv ugyanis több, egymáshoz fűzött lapból áll, olyképp, hogy az ugyanarra a tisztre vonatkozó adatok a baloldali lapról áterjednek a jobboldali, odafűzött lapra is. Ezen az egymáshoz tartozó két oldalon a következő rovatok láthatók: folyószám, rang, név, régebbi beosztás, új beosztás és megjegyzés.

És épen annál a lapnál, amelyen *Alexin* főhadnagy neve fordul elő, a két új rosszul volt összefűzve olyképp, hogy a jobboldali új, tehát vele az erre vezetett rovatok is, egy sorral feljebb kerültek, úgy, hogy *Alexin* főhadnagy neve mellé *Bilek* jutott, mint új garnizon, míg *Arad* az *Alexin* főhadnagy felett bevezetett tiszti neve mellé került.

Zágrából táviratozzák: A *Milicevicsné Marianovics Amadeával* az utóbbi napokban felvett jegyzőkönyveket legközelebb már felküldik Bécsbe *Kunz* hadbírónak. A zágrábi rendőrség megállapította, hogy *Milicevicsné* csakugyan vett mérget egy izben és kiderítette azt is, hogy *Belovárban* lakik az a gyógyszerész, akitől a ciankálit vásárolta. A gyógyszerészt legközelebb ki fogja hallgatni a rendőrség. Arra a kérdésre, mi lett ebből a méregből, *Milicevicsné* ezt mondta:

— Ha nem hiszik, hogy a méreggel semmit se tettem, írják be, hogy megsemmisítettem.

*Hofrichter*ről azt mondja, a legnagyobb szánalmat érez iránta. El is akart menni *Kunz* hadbíróhoz, hogy megtudjon valamit *Hofrichter* sorsáról, a kezét is rátette már a kilincsre, de elveszítette bátorságát és nem mert benyitni. A rendőrség nem tudja megállapítani, hogy *Milicevicsné* mit akart a méreggel.

HIREK.

Károlyi Gyula gróf bucsuztatása.

— Aradmegye közigazgatási bizottságának ülése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Aradmegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta rendes havi ülését, melyen *Urban Iván* főispán akadályoztatása miatt *Dálnoki Nagy Lajos* alispán elnökölt. Az ülés megnyitása után *Szathmáry Gyula* nyugalmazott alispán, bizottsági tag állott fel és a következőket mondotta:

— Utolsó ülésünk óta a közigazgatási bizottság életében nagyjelentőségű változás állott be. A változás a főispán és ezzel kapcsolatosan a közigazgatási bizottság elnökének személyére vonatkozik. *Urban Iván*, az ujonnan kinevezett főispán mai ülésünkön való megjelenésében akadályoztatott, így az ő üdvözlését másorra tartjuk fenn. A lelépett főispánról azonban minden körülmények között most kell megemlékeznünk. Meg vagyok győződve és az egész vármegye minden tagjának meggyőződését is ilyennek tartom, hogy *Károlyi Gyula* gróf főispáni állását a legnehezebb tárgyak intézésében is hiven, lelkiismeretes buzgalommal és a hozzáfűzött nagymérvű várakozásokat teljesen kielégítő fényes eredménnyel töltötte be (Helyeslés.) és ezzel osztatlan elismerést és nagybecsülést vívott ki magának. Indítványozom ezért, hogy távozása feletti sajnálkozásunkat, hervadhatatlan érdemeinek elismerését és személye iránti tántoríthatatlan ragaszkodásunk kifejezését a mai ülés jegyzőkönyvébe iktassuk.

As indítványt a bizottság egyhangulag elfogadta.

A szakelődök jelentései következtek ezután. Az alispáni jelentés szerint a múlt hónapban 310-en kértek utlevelet és ezek közül 52-en kaptak. Az alispán egyben intézkedett, hogy ezentul mielőtt valamely vidékről tömegesen érkeznek utlevél-kérelmek, a közigazgatási hatóság indítson nyomozást a tömeges kívándorlási mozgalom okainak kipuhatólására.

Róka József pénzügyigazgató, kir. tanácsos jelentése szerint a múlt hónapban egyenes adóban befolyt 188 051 korona (a múlt évi eredményénél 112 415 koronával több), hadmenteségi díjban 1651 korona (a múlt havinál 416 koronával több) és közvetett adókban és jövedékekben 18856 korona (a múlt havinál 91748 koronával kevesebb.)

A főorvosi jelentés szerint a vármegye egészségügye kedvező volt; az év elején mutatkozott járványok szűnőben vannak.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 8-án az időjárás: változás nem várható.

— A munkapárt szervezkedése Aradmegyében.

Ujszentannán a hó 6-án alakult meg a nemzeti munkapárt *Adelmann Károly* takarékpénztári igazgató elnöke alatt. Az értekezletre az egész választókerületből össze jöttek, igen számosan vettek részt a jegyzők kíséretében. Továbbá megjelentek *Bréda Viktor* gróf és *Bohus László* báró. Elsőnek *Bréda* gróf beszélt a politikai helyzetről; az önálló bank hátrányát fejtegette. Ezután *Adelmann Károly* esetezte a mostani viszonyokat. A munkapárt jelöltet állít, a személyre azonban egyelőre nincs megállapodás. Miután még üdvözlő sürgönyt küldöttek *Khuen-Héderváry* miniszterelnöknek, *Tisza Istvánnak* és *Aradra Urban Iván* főispánnak, véget ért az értekezőlet.

A borosjenői választókerületben folyó hó 13-án alakítja meg a pártot. Most jelent meg a párt alakulására vonatkozó felhívás, melyet aláírtak: *Sotymossy Lajos* báró, *Bágye János*, *Bakay Géza*, *Balogh Ernő* dr., *Baumgartner János*, *Bienenstock Lipót*, *Bolyos József*, *Csillag Ignác* dr., *Csillag Aladár* dr., *Dirle János*, *Eies Géza*, *Fogassy Gyula*, *Fülöp Gy. Géza* dr., *Faur György*, *Füzes József*, *Gramling Alajos*, *Günter Pál*, *Gyarmathy Ernő* dr., *Hajdu József*, *Herbst Jenő*, *Herman Flórián*, *Holdstein Fülöp*, *Holländer Miksa*, *Holländer Sámuel*, *Illés József*, *Karton Aladár*, *Kinczig Ferenc*, *Kohn Rudolf*, *Körömi Ignác*, *Lenkucz Ambrus*, *Lőw Mihály* dr., *Markucz József*, *Márton Ede*, *Molnár Akos*, *Ney Adolf*, *Papp Nándor*, *Rácz Kelemen*, *Révész Károly*, *Sandrik Károly*, *Schauer Gábor*, *Scheer Lajos*, *Schwiegl Gyula*, *Sebestyén József* dr., *Szabó József*, *Szügyi Mátyás*, *Vertán Dezső*, *Vertán Emil*, *Vertán Ernő*, *Vertán Gusztáv*, *Wass Antal*, *Weisz Sándor*, *Zambicskó József*.

— Nyugdíj az osztrák képviselőknek. Bécsből je entik: Az osztrák képviselőház közjogi bizottságának legutóbbi ülésén érdekes eszmét vetett fel *Heillinger* német képviselő, a miniszteri nyugdíjak módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmából. Azt az indítványt tette ugyanis, hogy a képviselők bizonyos idő után nyugdíjban részesüljenek a reichsrat budgetjének terhére. Az indítványt érdemben még nem tárgyalták, de a bizottság egy másik tagja, *Pernerstorfer Engelbert*, az osztrák szociáldemokrata pártnak egyik vezére, azzal az indokolással támogatta a tervet, hogy a francia kamara tagjai már létesítettek egy nyugdíjbiztosító-intézetet, amelyet a kormány is részesített több ízben állami szubvencióban.

— Adakozás. Mint minden esztendőben, úgy az idén is *Neuman Testvérek* az arad-gáji áll. elemi népiskola szegény növendékeit napi meleg étellel voltak kegyesek ellátni. A nevesenív adakozóknak em után is mond köszönetet az iskola igazgatója.

— Adakozás Boros Beni szobrára. A mai postával a következő adakozások érkeztek hozzánk Boros Beni szobrára:

Bohus László báró 10) kor.
Barthel Ernő 10 kor.

Az összegeket az Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztárban helyeztük el.

— A nagybeteg Lueger. Bécsből jelentik: Lueger dr. állapotáról tegnap este a következő kommunikát adták ki: Hőmérséklet 37,1, érverés 80. Vérnyomás változatlan. Veseműködés minimális. Légzés lassabbodott, szabályos. Erőfogyás állandó. Csuklás megszűnt. Fájdalom nincs. Öntudat tiszta. — Az orvosok ehhez a következő kommentárt fűzik: A mai napot a beteg nyugodt alvással töltötte, amelyet csak egy izban zavart meg néhány percig tartó csuklás és hányás. E hányás után oly nagyfokú kimerülés állott be, hogy a légzés ismételen kis ideig szünetelt.

— Az aradi ág. evang. egyház közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta az aradi ág. evang. egyház élénk érdeklődés mellett évi közgyűlését, melynek tárgya az új vezetőség megválasztása 6 évre volt. A közgyűlés a felügyelővel teljesen egyenjogu hatáskörrel két *felügyelő-helyettes* állást rendszeresített s egyhangú lelkesedéssel erre a kitüntetett állásra *Fábry Sándor dr.*-t és *Purgly Lászlót* választotta. Kiemelendő mozzanata volt a közgyűlésnek az újonnan megválasztott felügyelőknek: *Institoris Kálmán*nak, *Fábry Sándor dr.*-nak és *Purgly László*nak nagyhatású beszéde. A közgyűlés általános lelkesedés mellett *Frint Lajos* lelkész és *Abray Lajos* indítványára a több, mint 25 éve működő *Scholz Róbert* jegyzőt kiváló munkássága s érdemei elismerésül „örökös tiszteletbeli főjegyzővé” választotta s elismerését jegyzőkönyvbe iktatta. Egyhangúlag megválasztották:

Felügyelő lett: *Institoris Kálmán*. Felügyelő helyettesek *Fábry Sándor dr.* és *Purgly László*, gondnok *Réthy Viktor*, jegyző *Knöffel Lajos*, *Király László*, ügyész *Hanthó Sándor dr.*, tiszteletbeli örökös főjegyző *Scholz Róbert*, egyháztanács tagok: *Abray Lajos*, *Bácskai Béla dr.*, *Bartsch János*, *Binder Gyula*, *Berger Gyula*, *Dürr Kocsárd*, *Ernyei Gyula*, *Fejér Gyula*, *Fleischer Adolf*, *Figus Albert*, *Guld Emil*, *Heas Vilmos*, *Horváth Lure*, *Irmer Henrik*, *Joób Gusztáv*, *Knóthy Géza*, *Knárr Lajos*, *Máday Mátvás*, *Matusik Márton*, *Mikolay Lajos*, *Nádlér Lajos*, *id. Purgly János*, *Steiner Jakab*, *Schaefer Richárd*, *Scholtz Róbert*, *Vass Sándor dr.*, *Vajda János*, *Wadowsky Gusztáv*, *Walder Gyula*, *Weisz Endre*

— Végrehajtás az aradi izraelita hitközség ellen. Megirtuk, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a városi közigazgatási bizottság határozata alapján és az izraelita hitközség felebbezésének elutasításával, kötelezte a hitközséget tanítói fizetésének az 1907. XXVII. t.-c. értelmében történendő kiegészítésére. A miniszter döntése alapján a közigazgatási bizottság utasította *Varjassy Lajos* polgármestert, hogy kötelezze a hitközséget a fizetés teljesítésére. A hitközség a polgármesteri felszólítás ellenére sem tett eleget kötelességének, hanem a közigazgatási bizottsághoz beadott kérvényében kérte a törvényben biztosított államszegély kieszközlését. A bizottság ma délután tartott ülésén úgy határozott, hogy a kérvényt véleménynyilvánítás nélkül felterjeszti a kultuszminiszterhez, a végrehajtást azonban ettől függetlenül elrendelte.

— Építkezés a ségai munkástelepen. A város körülbelül 150 munkásházra adott el olcsó áron telket Ségá külvárosban. A területet rendezték, építkezésre alkalmassá tették és az ott építkezni akaró munkások már meg is kötötték a telekvételi szerződést a várossal. Az építkezés azonban nem indult meg, mert a telekre a város adósságai fejében különböző pénzüntézetek követeléseai vannak bekebelezve. A tehermentesítés iránt a törvényhatóság megtette a szükséges lépéseket, de a belügyminiszter még nem küldte le döntését. A tanács ma rendkívüli ülésében kimondotta, hogy a munkásoknak kérvény alapján esetről-esetre megadja az építkezési engedélyt, ha beigazolják, hogy telekvételre a városi tiszti ügyészség őket az összeírás alkalmával jegyzékbe vette.

— Tizenötezer koronás lépés az erdélyi vonaton. Reggel öt órakor, az erdélyi vonattal érkezett Aradra *Totoján János*, gyulafehérvári mészáros és marhakereskedő. A vasutról leszállva az állomási étterembe tért be, hogy ott megreggelizzen. Mikor fizetni akart, észrevette, hogy kabátja felső zsebéből *tizenötezer koronát tartalmazott tárcája hiányzott*. Az éjszaka folyamán a vasuton kirabolták a kereskedőt, aki tegnap este Gyulafehérvárra szállott a vonatra és egy harmadosztályu kocsiban elaludt. Utitársai közül senkire sem emlékszik. Az aradi rendőrség megindította a nyomozást.

— Öngyilkos iparossegéd. *Schindler Izidor* ma délelőtt 11 órakor a vársáncba ment sétára. Orvosi tanácsra tette ezt, mert hosszabb ideig tartó betegségből gyógyult meg. Séta közben rosszul lett. Régi szivbaja jelentkezett. Ez annyira elkésztette a fillér pénz nélkül álló iparossegédet, hogy revolveréből, melyet állandóan magánál hordott, egy golyót röpített mellebe. Súlyos sérüléssel a kórházba szállították.

— Az aradi tüzoltók tegnapi közleményükre kijelentik, hogy csak a szomszédos községekben való tüzoltást tagadták meg és hogy ők a várostól nem kértek semmi segélyt.

— Fejsze és rendőrkard. A kekesi cigányokkal már többször volt összetűzése miatt a rendőrségnek, hogy reggelenkint csoportosan elállják a Kossuth-utcai fátépekhez vezető gyalogjárót és a közlekedést akadályozzák. Ma reggel hat órakor *Szathmáry János* rendőr szolgálatot teljesített a Kossuth Lajos-utcai hidnál. Körülbelül husz favágó, cigánytelepi lakosok, a hid melletti gyalogjárót elállták és ott hangos szóvitába elegyedtek. A rendőr felszólította őket, hogy vonuljanak el a járdáról. *Lingurár János* és *Burrián Száva* kivételével engedelmeskedtek a felszólításnak. *Lingurár*, a rendőr jelentése szerint, goromba szavakkal támadt rá, majd pedig mikor ez őt még erélyesebben hívta fel a távozásra, *fejszét fogott a rendőrré* és fejbe akarta vágni. *Szathmáry* ekkor *kardot rántott* és több csapást mért támadójára. Bal halántékán és arcán súlyosan megsebesítette *Lingurárt* kardjával, akinek erősen vérző sebeit *Prohászka László dr.* kötözte be. *Lingurárt* letartóztatták, a rendőr ellen megindult az eljárás. *Green Nándor* főkapitány hallgatta ki a sebesültet, hogy a tényállást megállapítsa. Kitént, hogy a rendőr jelentése megfelel a tényeknek. *Lingurárt* az ügyészség rabszolgába szállították, mert kitént, hogy 1904. óta körözi az aradi törvényszék hatóság elleni erőszak büntetése miatt. *Lingurár* ugyanis az említett időben *Szabó Kálmán* nyomozó rendőrt a Maros-parton orvul megtámadta, torkon ragadta és a Marosba akarta dobni. Csak nehezen lehetett a merénylő kezéből a rendőrt kiszabadítani.

— Kossak esász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. *Weitzer János*-utca 3. sz. Telefon 657.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban március 6-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: *Született*: *Fischer Ferenc* mázolónak *József* nevű fia, *Trilla István* önálló fuvarosnak *Ilon* nevű leánya, *Burger József* nyomdásznak *János* nevű fia, *Császár József* vasuti alkalmazottnak *József* nevű fia, *Jäger János* borbély mesternek *János* nevű fia, *Ascher Ferenc* órásnak *Anasztáz* nevű fia, *Lövenstein Károly* magántisztviselőnek *Franciska* nevű leánya, *Fürst István* géplakatosnak *Lajos* nevű fia. *Meghalt*: *Zalai Jánosné* 32 éves máv. fékező neje, *Moldován János* 86 éves nyugalmazott jegyző, *Schwarz Vilmos* 50 éves pincér, *Gid Irma* 18 napos leány, *Böszörményi József* 80 éves volt pincér, *Schreyer Katalin* 37 éves napszámosnő. *Házasságot kötött*: *Révész Ignác* megyei tisztviselő *Klein Ceciliával*, *Muntean Romulusz* nyomdász *Adamovics Emiliával*, *Gules Sebő* asztalos *Tóth Juliánnal*.

— Francia líkőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a líkőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

TARKASÁGOK.

★

(Az ujságíró *Gesztén*.) *Tisza István* nagyon egyszerű életet élt mindig és amikor visszavonult, szinte hozzáférhetetlenül elzárta magát a világtól. Tudták ezt róla, de egy nagyváradai ujságíró mégis bátorságot vett, hogy meginterjúvolja. Leutazott *Gesztre*, ahol az uradalmi tisztartónál szállt meg. Épen dél volt, amikor megérkezett és rögtön megkérte, hogy vezesse *Tisza* elé.

— Nehéz dolog lesz, de megkíséreljük!

Megindultak a kastély elé, amelynek a folyosójáról egy rendkívül kopott, gyűrött arcú, bolyhos szakállu ember hajolt ki.

— Ez a kegyelmes ur!

Amikor nagy tiz lépésnyi távolságba kerültek hozzá, feljűk kiáltott:

— Ki az az ur? Mit akar?

Az ujságíró megállt a tisztartóval.

— Ez az ur egy nagyváradai ujságíró, beszélni akar a kegyelmes urral.

Tisza István erre kivette a szájából a pipát, kiverte belőle a hamut és odaszólt:

— Adjanak annak az urnak ebédet és délután megy a legközelebbi vonat.

Ezzel megfordult, az ujságíró is megfordult és faccs volt a szenzáció.

★

(A *Pista* gyerek.) *Tisza István* grófnak van egy fia, aki tudvalegőleg most Aradon huszárönkéntes: ifjabb *Tisza István*. Bár elsőrendű tanuló volt, nem igen engedelmeskedett a nevelőjének. Sőt egyszer, amikor az megdorgálta és ő visszafeleselt, arcon csapta a *Pista* gyereket, aki visszaütötte, sőt helybenhagyta a nevelő urat.

A professzor erre panasza ment a kegyelmes apához, aki néhány napig koplalásra ítélte a fiát, de mikor a nevelő kiment, megölelte a *Pista* gyereket:

— Amiért komisz voltál, megbüntettelek, de megcsókollak, mert — *nem hagytad magadat*.

★

(*Sturm bácsi* esete.) *Sturm Albert*et mindenki ismerte, aki a politikában csak a legke-

==== Rendkívüli olcsó árakban árusítunk ====

férfi öltöny, felöltő és női ruhákra tiszta gyapju szöveteket.

LEICHER és FLEISCHER

Arad, Szabadság-tér 17. — Telefon 475. szám.
Kizárólagos posztó gyári raktár. 1226

Megnyilt az aradi első próba baba

gyári ipartelep, hol mindennemű reform és más divatos modellek 24 óra alatt elkészülnek.

vésbé járatos. Amíg élt, addig ő volt a minden-kori kormányok hivatalos szócsöve, ő szerkesztette a Budapesti Tudósítót. Ilyenformán mindig ő szövegezte meg a miniszterek nyilvánosságra szánt nyilatkozatait, így Tisza Istvánnak — miniszterelnöksége után — szintén ő volt a szócsöve. Tisza magas ember, míg Sturm bácsi nagyon kicsiny, tömzsi emberke volt és igazán csak a hasáig ért Tisza Istvánnak. Egy alkalommal valamiről meg akarta győzni a miniszterelnököt és sokat beszélt a dolog szükségességéről. Tisza unta már és amint lenézett a kis emberre, aki igazán a hasa előtt beszélt, rászólt:

— Ugyan ne beszéljem már a hasamba.

VIDÉK.

A hunyadmegyei politika. Déváról több polgár aláírásával ezt a levelet kaptuk: A „Magyarország” pénteki számában „Hunyadvármegye és a kormány” címen ismét igen közönséges tónusú cikk jelent meg, melyet — mint olvassuk — Déváról írtak a „Magyarország”-nak. Mivel ez már rövid időn belül a harmadik cikk, mely politikai pártszenvédélytől elvakultan furcsa hangnemben támadt mindazon tekintélyes dévai férfiaknak, kik Tisza István és a kormány híveinek vallják magukat, szükségtelennek tartjuk ezután a valószínűleg még megismétlődő cikkekre cáfolatot kiadni a Magyarországon fent jelzett legutóbbi cikkeinek azon részére, mely közönséges strébereknek nyilvánítja mindazokat, kik Déva város szabadelvű polgársága nevében a miniszterelnököt küldöttségileg üdvözölték, anélkül, hogy felemlíténiék a küldöttségnek díszes névsorát, egytől-egyig legfüggetlenebb és legtekintélyesebb polgárait Déva városának, a „stréber” azt jelentőségteljeségére, komolyságára csak azt jegyezzük meg, hogy a küldöttséget Mara László, Hunyadvármegye főispánja vezette Khuen gróf elé. Ugye e cikk többi részét, mint az ezután megjelenő alaptalan kirohanásokat szóra sem érdemesítjük.

SPORT.

+ Maione vívóakadémiája e hónap 20 án lesz a Fehér Keresztben. A népszerű mester akadémiája iránt nemcsak sportkörökben, de a laikusok között is általános az érdeklődés.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A verőcei rablótámadás tárgyalása. Budapesti tudósítónk jelenti: Vakmerő rablótámadás történt 1908. augusztus 1-ének hajnalán azon az országúton, amely a nógrádmegyei Verőcéről a Katalin-puszta felé visz s amelynek közelében akkor vasutat építettek. Hat utonálló: Bosnics Miklós, Peinovic Miklós, Kalanig József, Stulics Mihos, Baota Dániel és Radovic István vasuti munkások követték el a véres támadást, mely után mind külföldre szöktek s egyenkint kellett őket összefogdosni. Mint a banda hetedik tagját: Karjik Toklát is elfogták utóbb Horvátországban, mert a rabolt pénzből vagy 11.000 kofonát elrejtett a gonosztevők kérésére. Ez ügyben ma kezdődött a tárgyalás. A vádlottak a tárgyaláson beismerték a tettekükre rótt bűncselekmény elkövetését.

Verseny árak!

Próba-baba db. frt 2.75

Ugyanott játék-baba klinika és gyártás elfogadtnak. Játék-baba javítások és külön festrészek kaphatók. 72

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a SCOTT-féle EMULSIÓ. Jobb, mert könnyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

mert szívesen veszik be azok, a kik a csukamájolajat undorító ize miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfoku ló-foteni (norvégországi) csukamájolaj használata engedtetik meg a

SCOTT-féle EMULSIÓ

ké zítése e; mert csak ez a leg-táplálóbb a világon.

5741/9

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelmeztetni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 Mlér. Kapható minden gyógytárban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J. Husvétli lapunkban közöljük a cikket.

S. S.-né. Ugy emlékezünk, hogy már megüzentük a sorsát.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

— A kalotaszegi háziipari kiállítást vasárnap délelőtt nyitotta meg Lóos Rezső városi tanácsos szép beszéd kíséretében és a közönség élénk részvétele mellett. Rögtön megindult a rendelés; a jelenlevők el voltak ragadtatva a kiállított butorok, fatárgyak és varottasok szépsége felett. Vasárnap és hétfőn egész nap szokatlanul sokan látogatták a kiállítást, vásároltak és rendeltek a szebbnél-szebb dolgokból. Nagyobb rendelést tettek eddig: Kristyó János kereskedelmi és iparkamarai elnök, Stengl Andor iparfelügyelő, Kovács Béla, Löwinger Ida, Klinger Mariska, Horváth József, Gollner Erzsébet, Erdélyi Pálné, Nesnera Aladárné, Földes Kelemenné, Leitner Károlyné, Morozza Dénes és Riedl Zoltán dr. A kiállítás naponként megtekinthető a Weitzer János utcai polgári fiúiskola dísztermében. Nyitva d. e. 9—1 ig, d. u. 3—7-ig. Bezárul f. hó 13-án, vasárnap este.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 7.

Készáru: Kínálat, vételkérő korlátolt, 10 ezer ma. 5—10 fillérral olcsóbb.

Az árak 50 közbünténi számítva:

	Déli sárlat	3 órai sárlat
Tengeri 1910. májusra	6.25—6.26	6.14—6.15
Buza 1910. áprílisa	13.41—13.42	13.29—13.30
Zab 1910. áprílisa	7.36—7.37	7.31—7.32
Rozs 1910. áprílisa	8.50—8.71	8.60—8.61
Buza 1910. októberre	10.93—10.94	10.89—10.90
Buza 1910. májusra	13.21—13.22	13.16—13.17
Rozs 1910. októberre	8.19—8.19	8.13—8.14

Gyári ipartelep: Zrinyi-utca, (Első Aradi Takarékpénztár épület.)

Raktár, rendelések és javítások eszközeit ennek

REICH EL.

Arad, Színházi Versenybazar.

Zárul 5 órakor.

Országos hitelrészvény	682.50
Magyar hitelrészvény	632.50
Városi villamos vasúti részvény	334.—
Közúti vasút	132.50

Felölös szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

Aradi Ipar- és Népbank

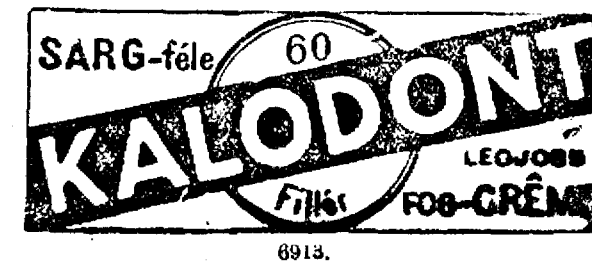
Intézeti tőke 3,300.000 korona.

Igen kedvező feltételek mellett nyújt

törlesztéses jelzálogkölcsonöket,
fennálló jelzálogkölcsonöket konvertál.

Betéteket

1122 a lehető legjobban kamatoztat.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedden, 1910. évi március hó 8-án:

C) bérlet

C) bérlet.

Ladiszlay József vendégfelleptével:

Borgia Lucretia.

Opera 3 szakaszban. Irta: Román Félix. Zenéjét szer-zette: Donizetti Kajetan. Fordította: Jakab István.

Don Alfonso	Ladiszlay J.	Maffio	Zalay Margit.
Lucretia	Wlasák V.	Jeppo	Boda Ferenc.
Gennáro	Ferrari A.	Gubetta	Polgár S.

Közdote este 7 óra fél órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910 március 8-án, kedden:

1. Az elkésett völgyény. Humoros. — 2. Kritikus helyzet. Kacagtató. — 3. Ravioli út mint majom. Neveltető. — 4. Amerikai házasság. Kacagtató. — 5. Egy boros hordó élményei. Humoros. — 6. A falusi beteg. Kacagtató. — 7. A gyanakvó anyós. Neveltető. — 8. Egy kellemetlen nap. Humoros.

Előadások délután 3 órától kezdve.

KYILTTER.

Dr. Gross Aladár

ügyvédi irodáját

József főherceg-ut 8. sz. a.

(Posgay-féle ház)

1298

megnyitotta.

Fekete Sas

Nagy szálloda.

Arad, Boczkó-utca 5. sz. átjárat Zoltán-utca.

Teljesen ujonnan, fényesen berendezve. Szobák minden árban. Étterem elsőrendű konyhával, zenével. Figyelmes kiszolgálás, különös tekintettel tisztán kezelt zamatos borokra. Asztaltársaságok részére különösen alkalmas separék.

Lóvasút megállóhely.

Autobusz megállótól 3 perc.

„SAVOY“ BUDAPEST,
VIII., József-körút 16.
 a Nemzeti Színház közvetlen közelében.

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 kor.-tól feljebb. Elsőrangú étterem. 1258

*** NAGYSZÁLLODA. ***

Árlejtési hirdetmény.

Az aradi gör. kel. román szentszék 1910. február hó 10-én kelt 312. sz. magas jóváhagyása folytán, ezennel pályázat hirdettetik a Konopon (Aradm. Radnai járás) ujonnan építendő gör. kel. román templom felépítésére, mely árlejtés 1910. március hó 19-én délelőtt 10 órakor a konopi gör. kel. román felekezeti iskola helyiségében fog megtartatni.

A kikiáltási ár 12,868 kor. 58 fill., kik ezen árlejtésen részt szándékoznak venni, tartoznak a kikiáltási árnak 10% készpénzben, vagy elfogadható értékpapirban az egyházigazgatóság kezébe letenni. A tervezet és költségvetés a gör. kel. lelkészi hivatalnál megtekinthetők. Az egyházközség fentartja magának azt a jogot, hogy a templom építéssel azt bizza meg, akiben legtöbb garanciát lát. A szerződés a vállalkozó aláírásakor az egyházközségre csak az aradi gör. kel. román szentszék jóváhagyása után kötelező.

Az egyházközség a pályázóknak nem térít meg semmi néven nevezendő költséget vagy fuvar.

Kelt Konopon, 1910. március hó 6 án tartott gör. kel. román egyházigazgatósági gyűléséből. 1299

Petrilla János,
 gör. kel. lelkész egyház elnök.

Kaba Gergely,
 gör. kel. egyházi jegyző.

Új női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-tér 1. sz. a.

Van szerencsém a n. é. városi és vidéki nagyközönség b. figyelmét felhívni ujonnan megnyitott

női és férfi szabó műtermemre,

hol minden e szakmába vágó munkát legizlésebben s legelőnyösebb ár mellett elvállalok.

Szíves pártfogásért esedezik

Katona László,
 női és férfi szabó, Szabadság-tér 1. szám alatt. 581

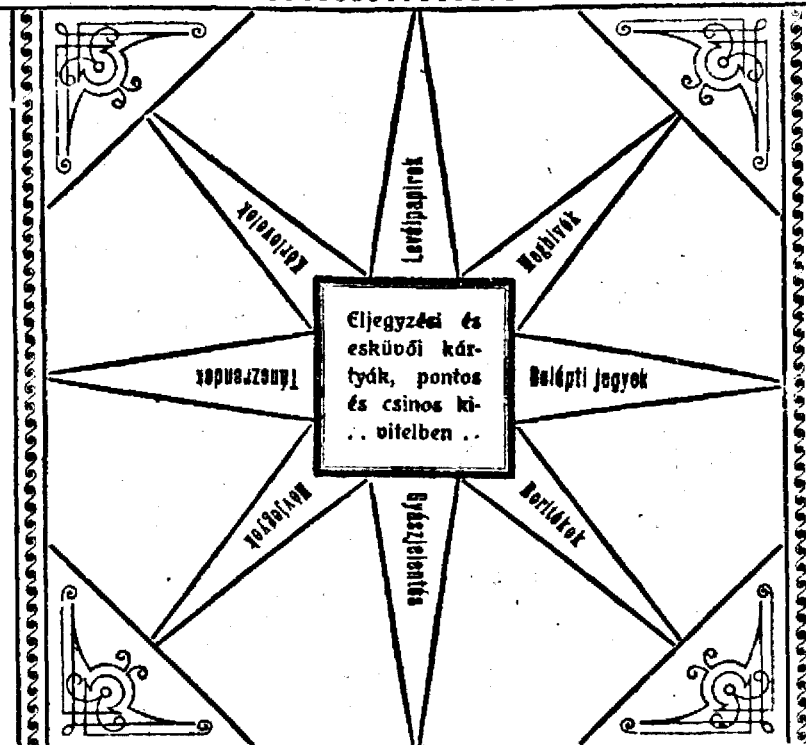
Legtinomabb impregnált női havi kötők
 tucatonként 1 korona
 80 egyszerű övek 90 fillér és Tricot övek 3 korona 20 fillérért kaphatók
Földes Kelemen
 gyógyszer-tárában
 Aradon, Deák Ferenc-utca II szám.
 881

Könyvkötészetünkben egy ügyes fiatalulónak felvétetik
 3 korona kezdőfizetéssel
 Bővebbet a kiadóhivatalban.

Teljesen szám 151.

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 KÖNYVNYOMDÁJA
 ARADON, JÓZSEF FŐHERCZEG-UT 22. SZ.

Röviden berendezett és a mai kor igényeinek teljesen megfelelően felszerelt
NYOMDÁJÁT,
 hol mindennemű nyomtatási munkák gyorsan, pontosan és a legmodernebb kivitelben jutányos árban készíttetnek el.

Aradi Közlöny
 a legnagyobb és legelterjedtebb vidéki politikai napilap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA:
 Helyben:
 1 évre . . . 24 korona.
 1 hónap . . . 2 korona.
 Vidéken:
 1 évre . . . 28 korona.
 1 hónap . . . 2 kor. 40 f.
 Szorkesszéki távfelirat 80 f.
 Kiadóhivatali . . . 10 f.

Olcso bevasárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

a „Kék golyóhoz“ 291

Arad, József főherceg-ut 11. sz.

Vászon maradványok minden árbán!

A tavaszi idényre! Ajánljuk nagyválasztéku szövet, delain, zephir és karton raktárunkat a legolcsóbb árakon.

Fegyházban kötött harisnyák.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Akinek**

ismeretség híján

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztára, kulcsárra, vincsellőre, kertészre,	kulcsárra, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szükség.
--	---

Aki

bérbeadni kíván

birokkot, házat, vadászterületet,	kocsit, lovat, halászatot, telket.
---	---

Aki

eladni kíván

szőrt, szagorát, port, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást, stb. vagy
---	--

Aki

mindeseket vétel vagy bérbevétele céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér csélt, ha az

ARADI KÖZLÖNY
kis hirdetési
rovatát használja.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüsttárgyakat ki-váltak és veszek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 508

4—500 holdas

bérletet keresek azonnal vagy október 1-ére. Szíves ajánlatok kéretnek Dely Lajos, Furta (Biharm.) címre. 1295

Egy 3 méter

magas és 4 1/2 mtr. széles fa-kapu, kerítéssel együtt jutányos áron eladó. Nagy Sándor-utca 7a. 1296

Lakás kiadó.

Flórián-utca 5b. számú újonnan épült házban egy 3 szobás, fürdőszoba, stb. helyiségből álló lakás f. év május 1-re kiadó. Bővebbet ott a helyszínen vagy Frick József építészeti irodájában. 1297

Eladó kocsik.

Egy Kölber-féle phaeton hajtókocsi luxus kiállításban egy Kölber-féle amerikai, továbbá egy vászonfedelű vis-a-vis eladó Bővebbet Erzsébet-körút 22. a házmesternél. 1294

Telefon 348.

Husserl Manó
bádogos

vizvezeték szerelő.

Javitások 161

olcsón és gyorsan.

Arad, Szt. Pál-utca 11.

Saját termésű

kitűnő minőségű gyoroki boraimat palackokban, új bor literje 28 kr., ó-bor 1908. évi 40 kr 1908. évit 84 kr-ért árusítom. Polyák Lajos, Teleky-utca 14. 1072

Értesírem

az uriközönséget, hogy József főherceg-ut 1. (Városházával szemben) a Boeska-téri mosóintézetem részére felvételi helyiséget nyitottam. Tisztelettel, Triebel M.-né 1194

Szöllőkarót

7 láb magasat prima tölgyfából szállít waggon számára Branyicska állomásról Vass József fakereskedő Ujarad. 1212

10 drb. 38—40 hl.

új boroshordó (Weingrün) eladó Bővebbet Weisz Mórnál, Pankotán. 1222

Gyakornoki

állást keres 4 polgárit végzett jobb iskolai bizonyítványokkal rendelkező fiatalember. Gazdasághoz is elmegyjen gyakornoknak. Levelek G. J. T. jellegre a kiadóba küldendők. 1261

Kerégyártók.

Prima, száraz tölgyfából készült, több waggon küllő eladó. 18—24 coll hosszúságban. Bővebb felvilágosítást ad Váry János, Déva. 1277

Tavaszi divat album

utcai, házi toilette, costum, blous és alj, valamint gyermek divat-album. Összesen 700 divatképet tartalmaz, a vaskos könyv ára K. 2-50. Kap-ható Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad. Andrassy-tér 18. és Weitzer János-utca. Megjelentek az összes francia nagy tavaszi divatlapok. 671

Felső kereskedelmi iskolát

végzett, gyakorlottabb keresztény fiatalember, ki katonai kötelezettségének eleget tett, alkalmazást nyer 150 kor. kezdőfizetéssel. — Ajánlatok „Önálló” jelige alatt a kiadóba kéretnek. 1148

Ritka alkalom!

Új beszerzés folytán a raktáron levő levélpapírokat 30—40% engedménnyel, — a rongált dobozuakat pedig minden elfogadható árbán árusítom. „Clio” az egyetlen tökéletes tölthető tollszár. Jótállás mellett adom el. Kölcsonkönyvtáram 276 olda-as magyar jegyzéke megjelent. Kerpel Izsó könyv- és papírkereskedése Aradon. Telefon 885. sz. 525

Főtéri bolt kiadó

Andrassy-tér 8. számú házban. Bővebb felvilágosítást ad az Aradi Közlöny kiadóhivatala.

Képfüzetek, írómappák, díszes és egyszerű könyvkötések és minden e szakba vágó munkákat készítünk kiválóan felszerelt könyvkötészertünkben, hol e munkálatokat kitűnően képzett szakmunkások végzik. Aradi Nyomda Részvénytársaság, Arad, József főherceg-ut 22.

Modern

földszinti v. első emeleti uri lakás kerestetik a főtéren vagy annak közvetlen közelében. A lakás 4—5 szoba, előszoba, fürdőszoba és megfelelő mellékhelyiségekből állhat. Ajánlatokat lakás jellegével a kiadóhivatal továbbít. 487

Pérbetető javítások elfogadása.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyúk

az a hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyártárában.

A szivattyú hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, békák és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyú nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendő

golyó szelepekkel. Közönségeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgáltatást, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belső

gummirozott kendercsövek a legolcsóbb árbán.

Kutak

a hozzá való csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Ottó

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyú készítő.

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

A világ**legtökéletesebb****szépitő szere****a Hajós-féle Ibolya-Creme.**

Ideális gyorsan tüntet el szeplőt, májfoltot, bibireset, b vörösséget és bármely arctisztatlanságot.

Az eleg ne hölgyközönségnek kedvencz szépitőszere.

A párisi és londoni hygienikus kiállításokon az összes kiállított szépitőszerek közül az első díjat nyerte el. (Díszoklevél a nagy aranyérmekkel.)

Ara egy tégelynek 1 korona, — Dupla nagyságu tégely 2 korona.

Óvakodjunk értéktelen utánzásoktól; a bevasárlásoknál csakis Hajós-féle Ibolya-Cremet tessék kórnál és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

424

HAJÓS ÁRPAD gyógyszerárában

Arad, Andrassy-tér 22., megyeházzal szemben, továbbá minden gyógyszerár, illatszertár és drogeriában.